

Reakce na impresionismus

Karolína Pláničková, 4.A

Charakteristika

- v pol. 80. let 19.st ve francouzském malířství vznikají tendence kriticky reagující na *impresionismus*
- *postimpresionismus* = opozičnost a protikladnost impresionismus
- nebojí se „deformovat realitu“, nemají strach s ní nakládat dle své fantazie
- i když postimpresionističtí umělci často vystavovali společně, nebyli sdruženi v žádném společenství a neměli na rozdíl od impresionistů přesně stanovené podmínky či pravidla tvorby
- individualisti a samotáři (Cézanne maloval Provence, Gauguin r.1891 odjel na Tahiti, Toulouse-Lautrec žil bohémským, avšak osamělým životem)
- nejsou seřazeni do jednoho proudu, současně však jakoby se doplňovali a právě svou růzností utvářeli celek
- vzájemně se ovlivňovali, byli si blízcí osobně
- zakladatelská generace moderního umění

- jeden spojující znak – snaha dát umělecké tvorbě pevnější inspirační zdroj než pouhý zrakový zážitek např. vnitřní poetická představa
- libovolnější zacházení s barvou, svobodněji nakládáno s perspektivou
- roku 1884 zakládají Seurat, Signac, Cross, Redon, Angrand a Dubois-Pillet Společnost nezávislých umělců – každoročně pořádali „Salon nezávislých umělců“
- r. 1886 přichází do Paříže van Gogh, Cézanne vytváří osobitý styl, Seuratova a Signacova plátna dokumentují program divizionismu
- společná reakce na impresionistické hnutí
- kladli větší důraz na metodu než na inspiraci a intuici
- charakteristickým znakem je tedy *intelektualismus*, umění provázené teoriemi a manifesty
- životní postoj : opozice vůči společnosti a jejím vládnoucím složkám
- rozdílné tvůrčí metody - tři hlavní tendence: převažující zaměření 1)k objektivní realitě (Cézanne, Seurat) 2)k subjektivní realitě (Redon, Rousseau) 3)snaha o syntézu reality objektivní a subjektivní (van Gogh, Gauguin)

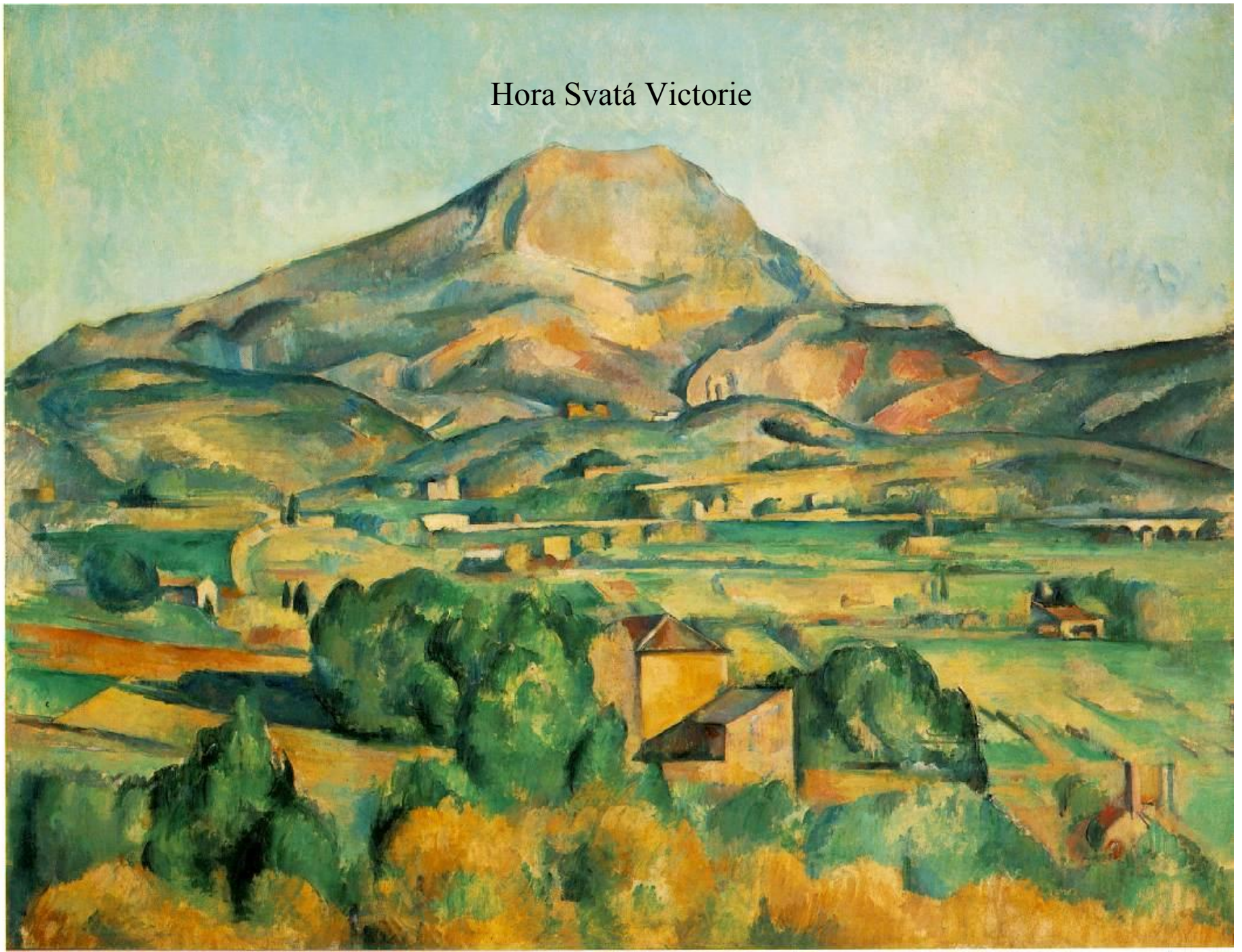
Paul Cézanne (1839-1906)

- ve škole navázal hluboké přátelství s Émilem Zolou
- svými počátky sahá ještě před impresionismus, vytvořil několik obrazů plných melancholie a erotismu, značně ovlivněných Delacroixem – veřejnost je nepřijala dobře
- od pol. 60. do pol. 70.let se u něj setkáváme s různými podněty
- Cézannovo umění bylo počátkem pro nejdůležitější umělecké objevy
- maloval základními barvami – jemnou fialovou, odstíny modré, žluté, zelené a šedé
- jeho krajiny byly zjednodušeny do základních geometrických tvarů a vybarveny nečekanými odstíny
- oblíbeným předmětem Cézannových obrazů byla hora Mont Sainte-Victoire poblíž jeho rodného města Aix-en-Provence
- inspiroval kubismus a fauvismus zjednodušením krajiny a neomezeným užitím barev
- na poč. 20.stol. se stal mezinárodně uznávanou osobou
- díla: Chléb a vejce, Hora Sainte- Victoire, série koupajících se žen, Hráči karet, Chateau Noir, Dáma v modrém

Chléb a vejce

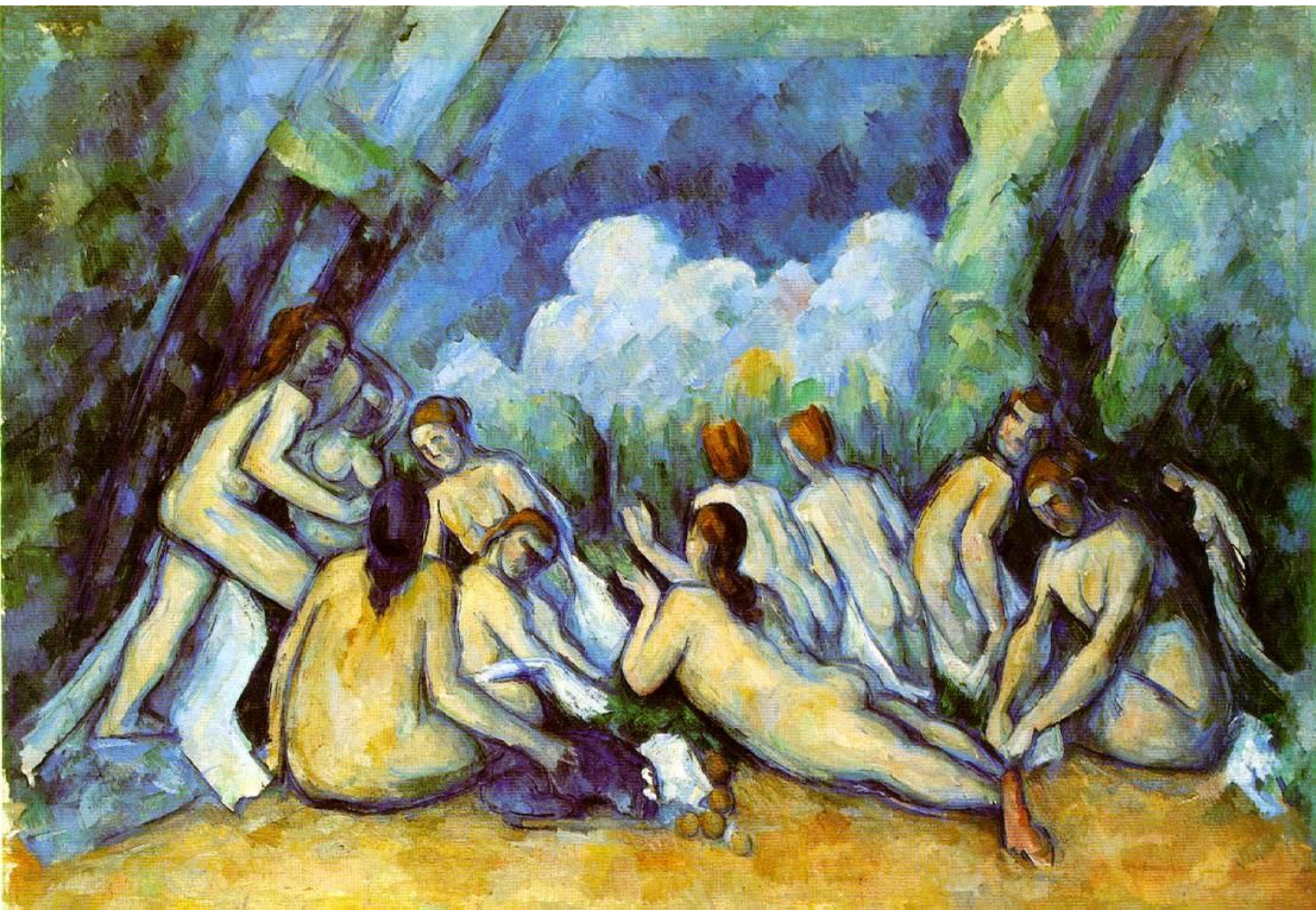
Hora Svatá Victorie

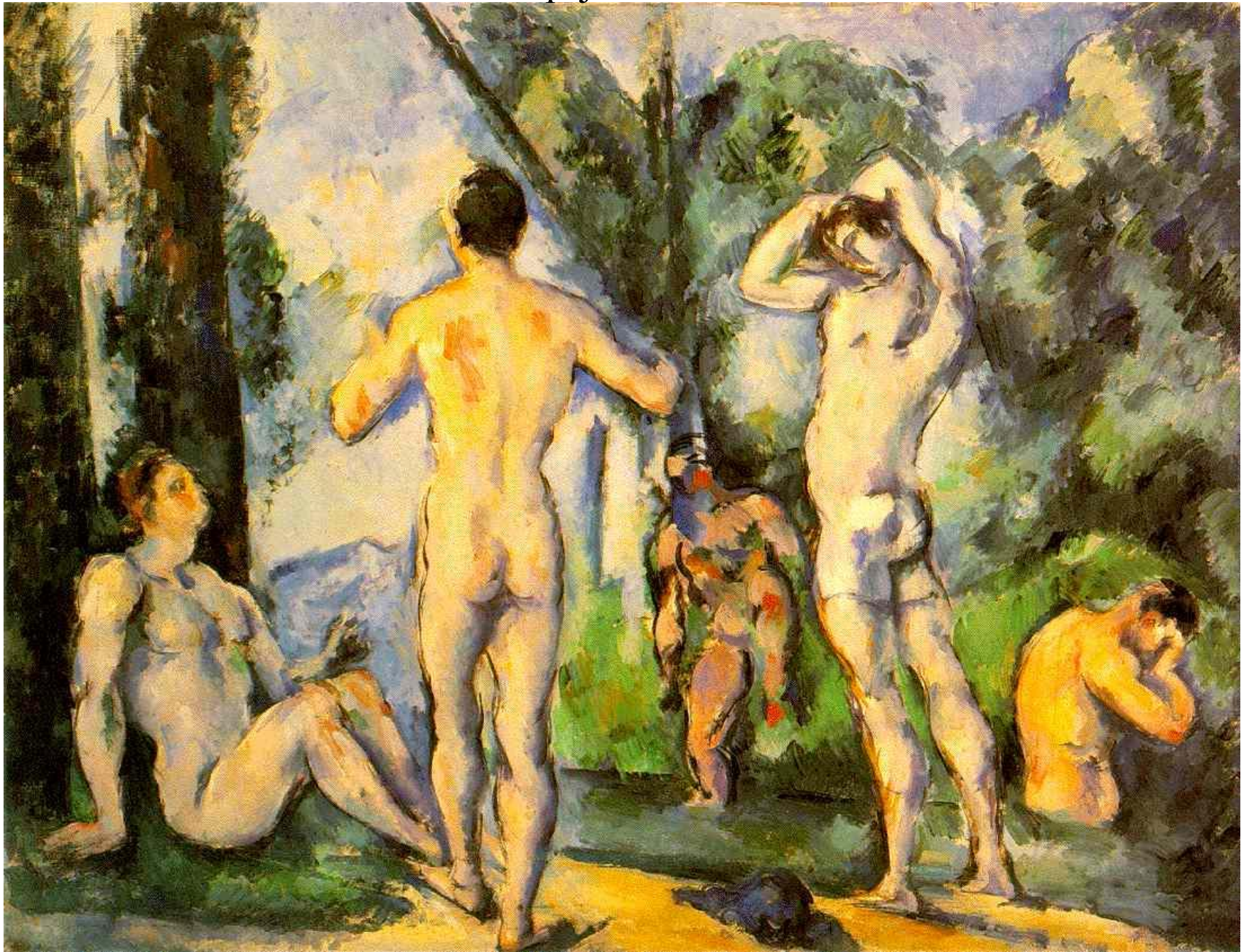
Hráči karet

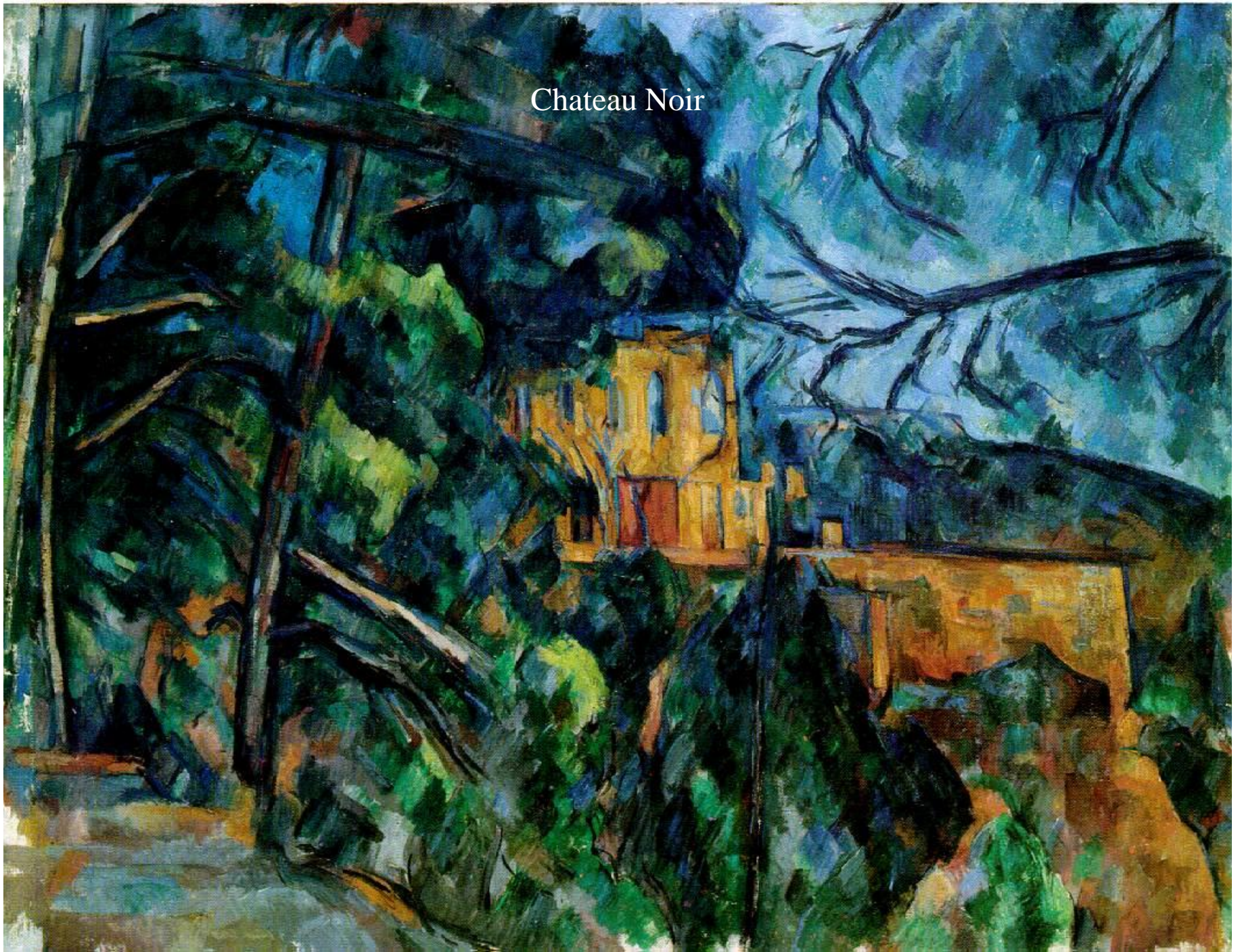
Koupající se ženy

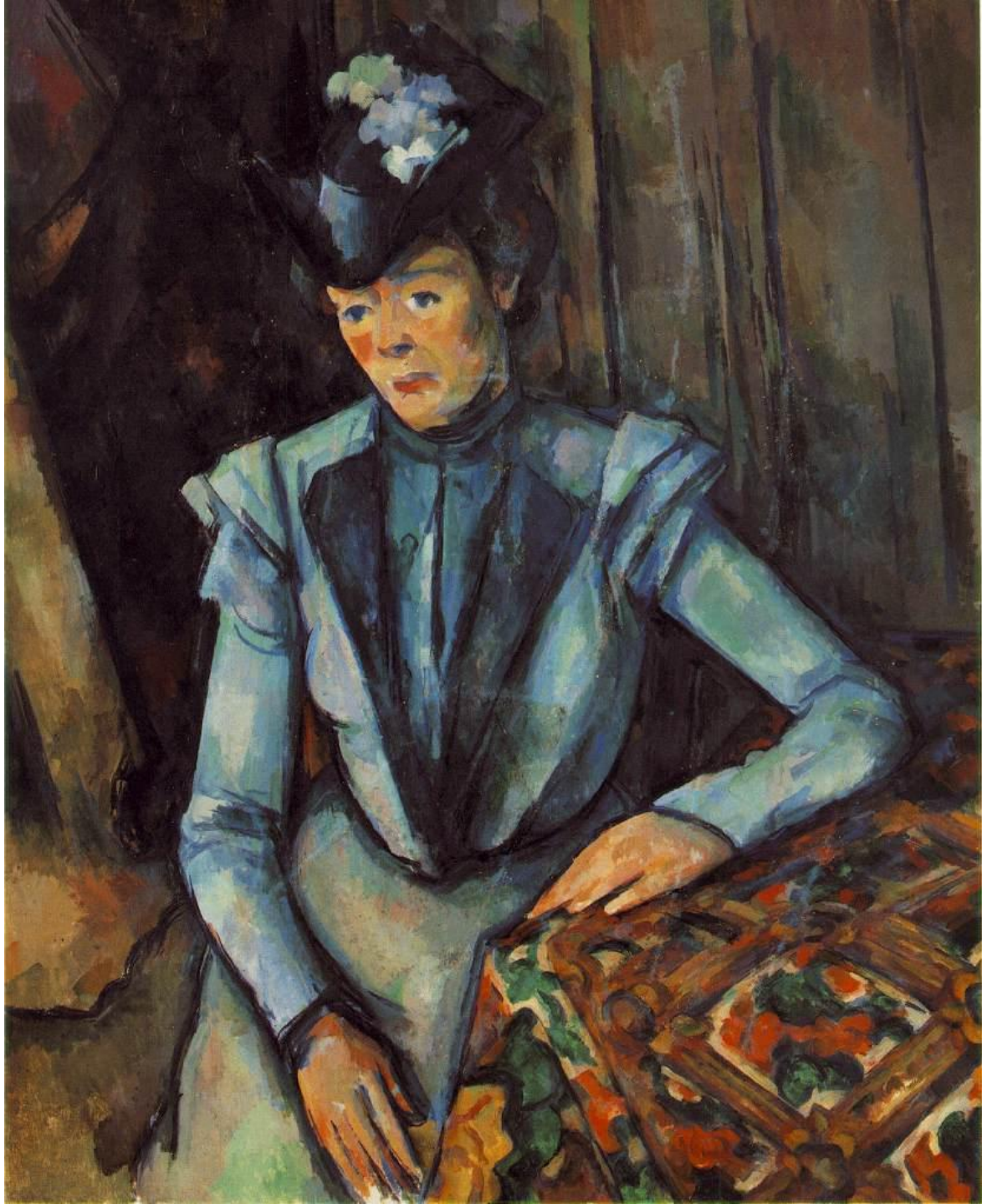
Koupající se muži

Chateau Noir

Dáma v modrém

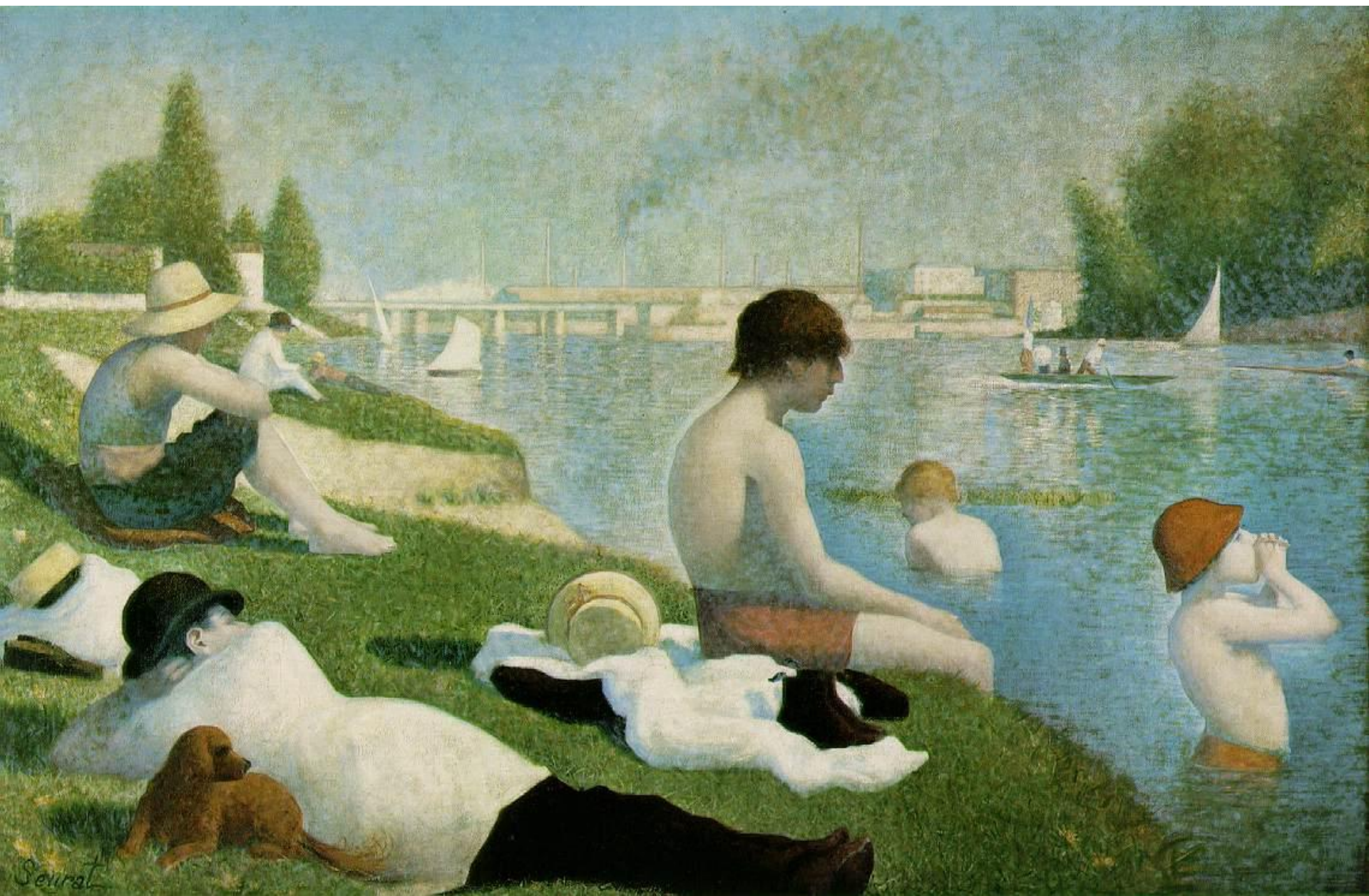
Neoimpresionismus

- nejkreativnější skupina v rámci Společnosti nezávislých umělců
- založen na racionální malířské metodě, ve které se opírá o výsledky analytického zkoumání světla a barvy a objevy z psychologie a fyziologie vidění
- teoretické rozpracování technického postupu barevné kompozice obrazu zároveň předznamenává abstraktní malířství
- zájem o současné politické události, hlásili se k anarchismu
- zástupci: Seurat, Signac, Pissaro, Angrand, Lemmen, Luce, van Rysselberghe

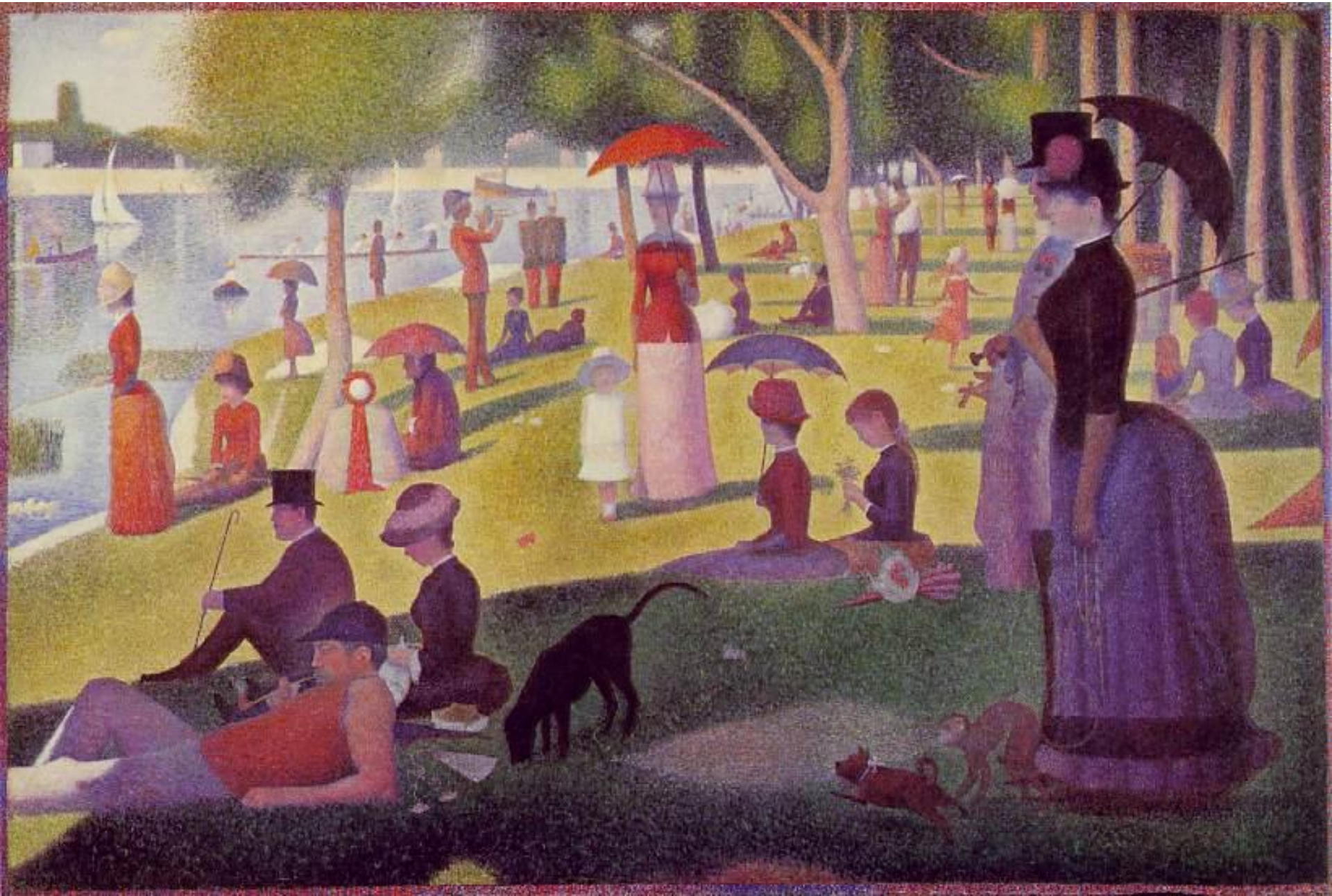
Georges Seurat (1859-1891)

- zakladatel neoimpresionismu či *pointilismu* / *divizionismu*
- ve svých malbách používal základních spektrálních tónů míchaných na základě fyzikálních pouček o skladbě světla, které se nemíchaly na plátně, ale v oku diváka
- zabýval se teoriemi linií, barev a tónů
- svůj nový umělecký jazyk pak Seurat nazval *chromoluminarismus* a později z něj vyvinul *pointilismus*, někdy také nazývaný *divisionismus*
- díla: Koupání, Nedělní odpoledne na ostrově La Grande-Jatte, Cirkus

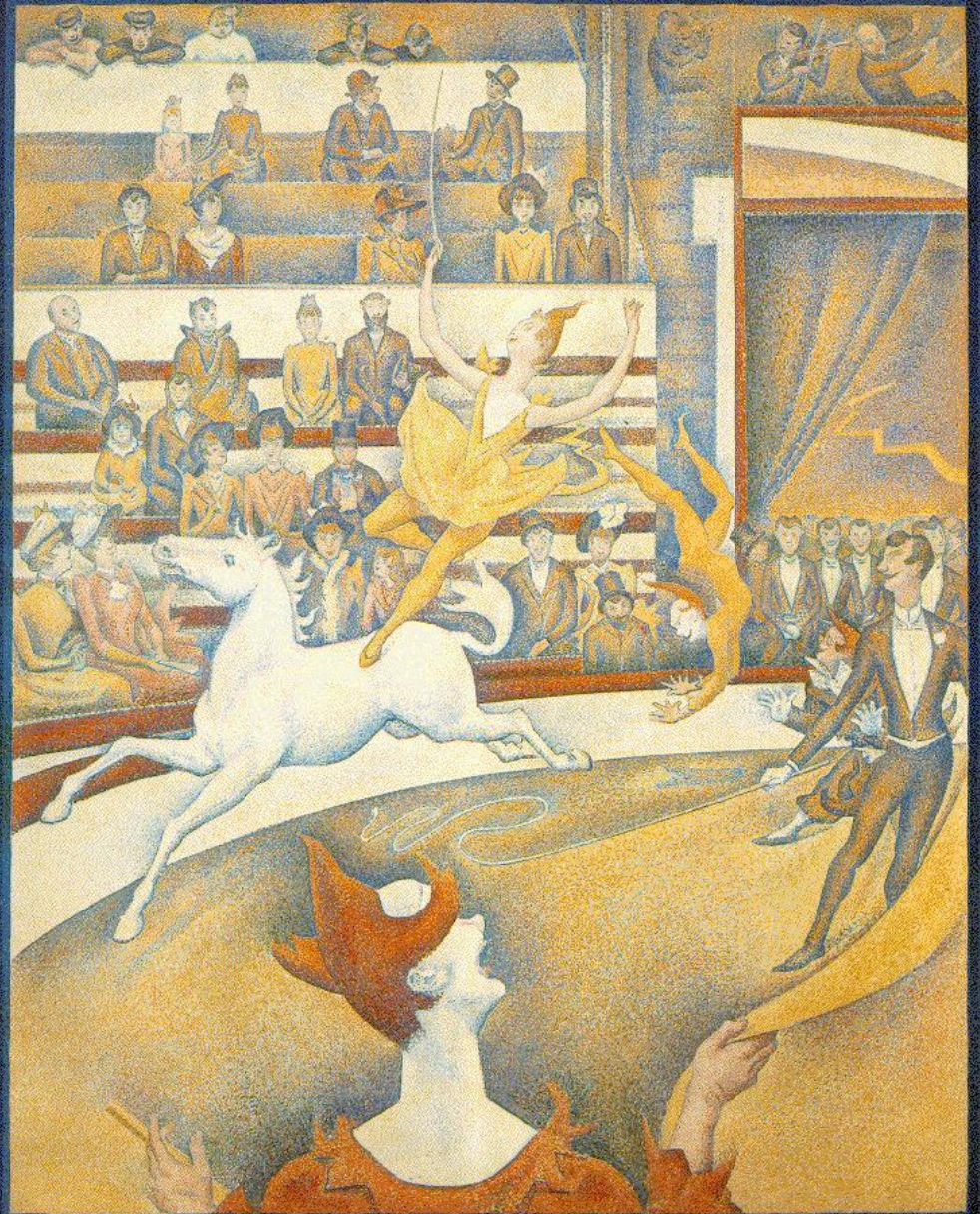
Koupání

Nedělní odpoledne na ostrově La Grande-Jatte

Cirkus

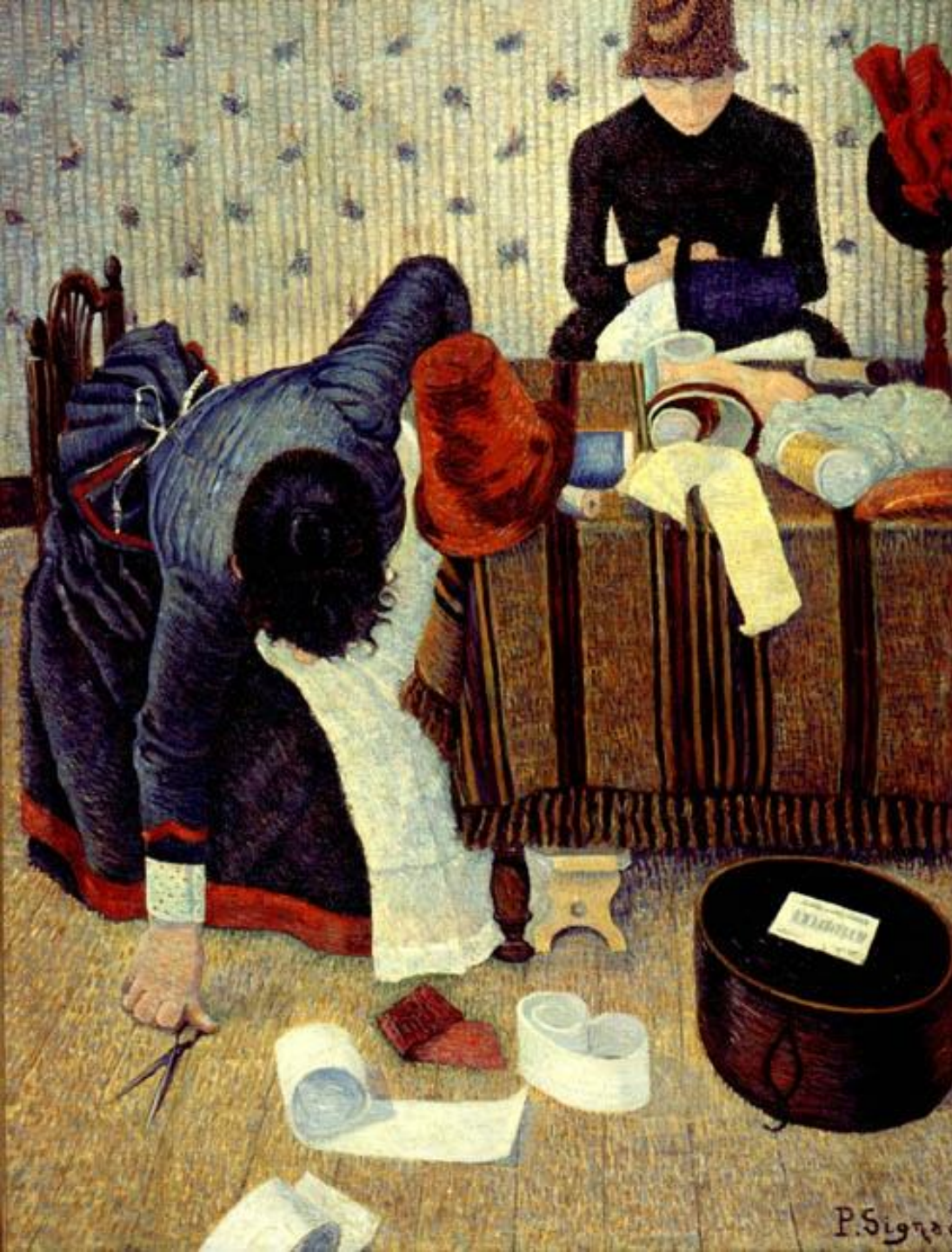
Paul Signac

* 1863 - † 1935, Francie

- francouzský malíř, grafik a teoretik umění
- neměl prakticky žádné formální vzdělání, naučil se víceméně malovat samostudiem podle prací Claude Moneta, Édouarda Maneta, Edgara Degase a Gustave Caillebotteho
- roku 1884 se Signac poprvé svou tvorbou účastnil prvního Salonu nezávislých umělců, kde se seznámil se Seuratem, který ho zaujal svým použitím barev
- pod jeho vlivem Signac usiloval o podání co nejharmoničtějšího, nejsvětějšího a nejbarevnějšího zobrazení přírody
- oblíbeným místem mu byla jižní Francie (St.Tropez)
- vytvářel také rytiny, litografie a práce inkoustem, kde rovněž využíval principů *pointilismu*
- byl velkým vzorem Henriho Matisse a fauvistů
- vyzkoušel velmi rozličná témata – městská panoramata, krajinomalby, maríny, malby postav, přístavy
- díla: Bulvár Clichy, Kloboučnice, Přístav Saint-Tropez, Papežský palác v Avignonu

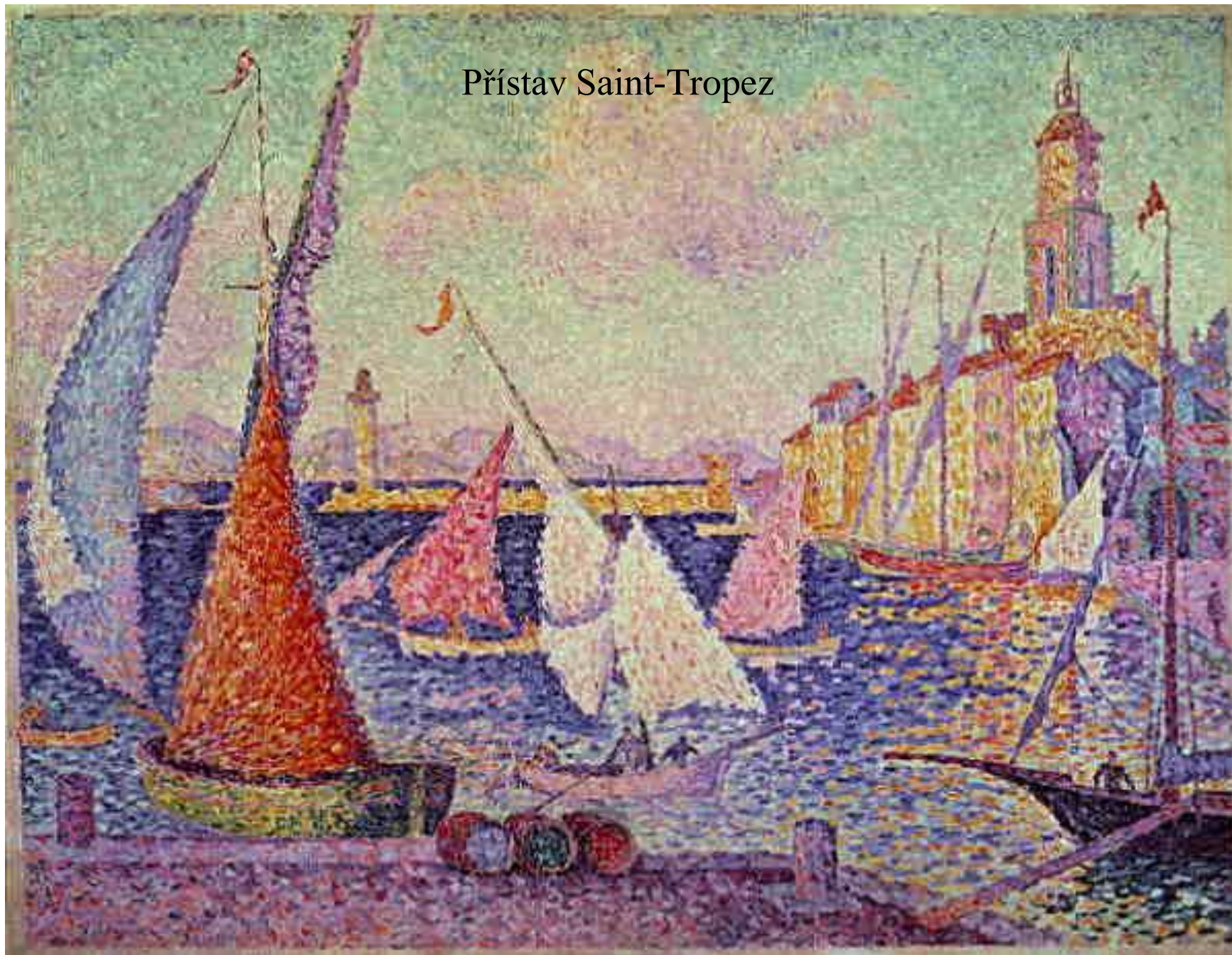
Bulvár Clichy

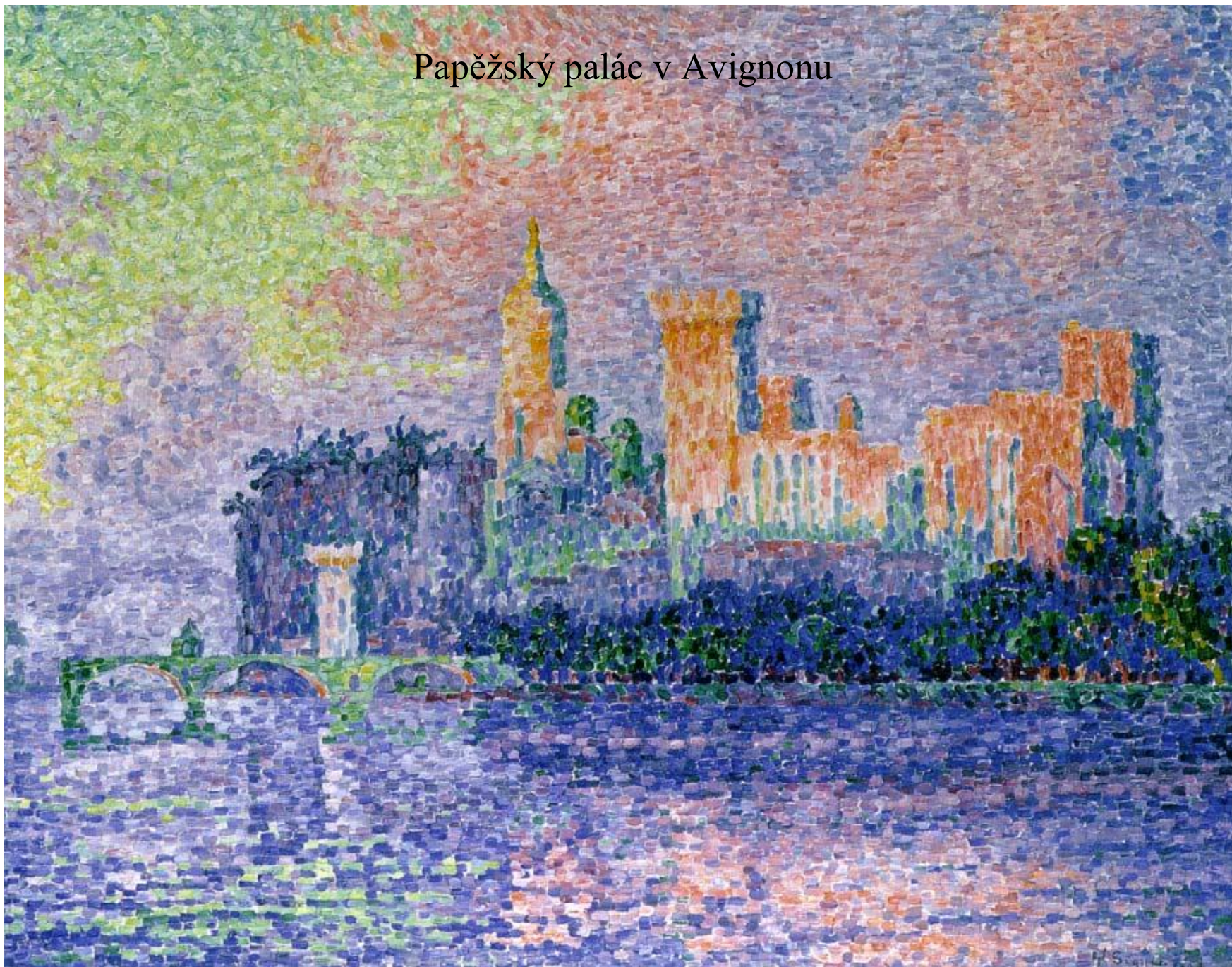

Kloboučnice.
Rue de Claire

Прістав Saint-Tropez

Papěžský palác v Avignonu

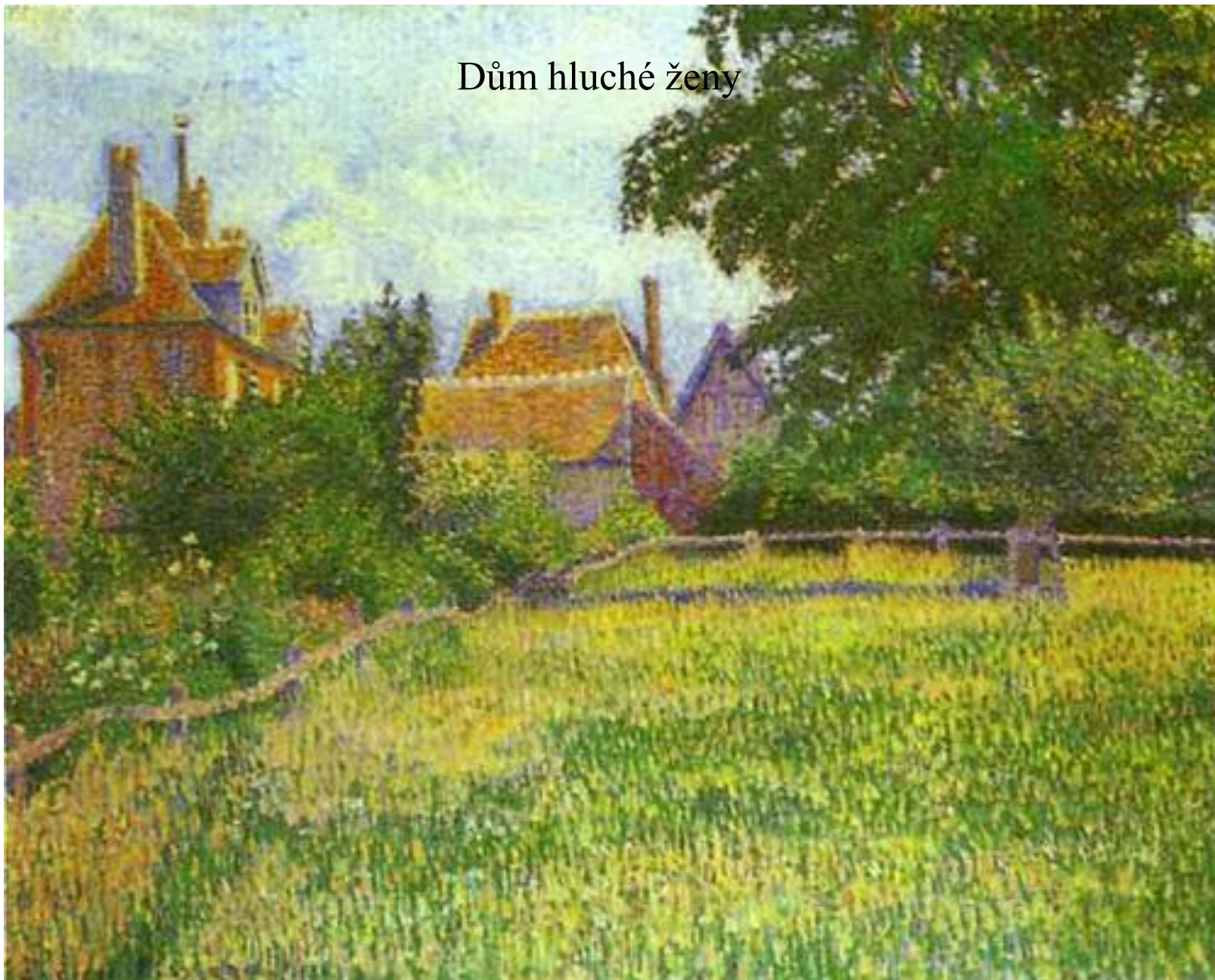

Lucien Pissaro

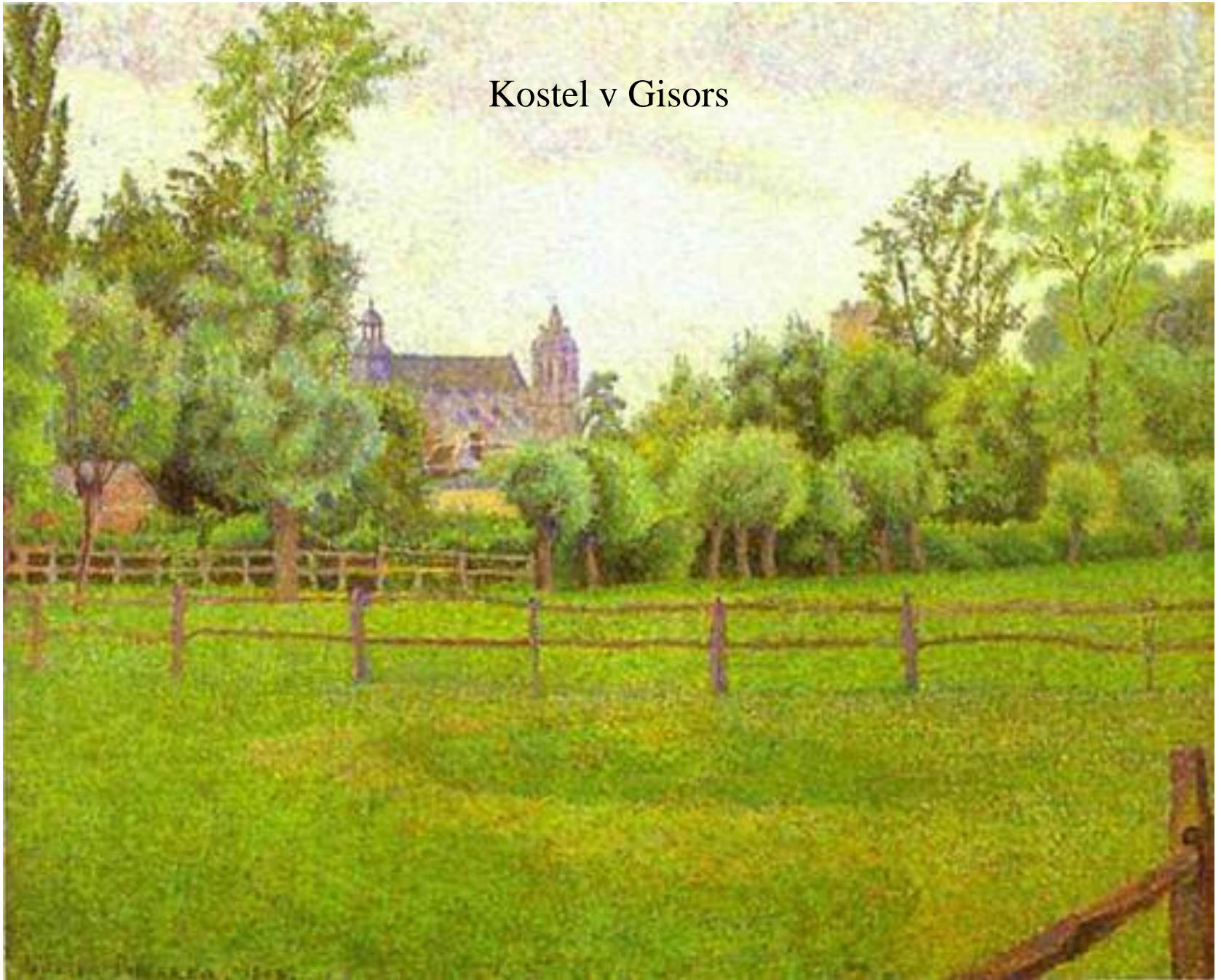
* 1863 - † 1944, Francie, Velká Británie

- fr. malíř a krajinář byl nejstarším synem impresionistického malíře Camille Pissarra
- uměleckou kariéru Pissarro započal jako krajinář, kolem r. 1880 se začal zajímat o dřevorytectví a grafiku
- r. 1885 se společně se svým otcem seznámil se Signacem a Seuratem, kteří je uvedli do světa *pointilismu*
- zúčastnil se poslední impresionistické výstavy, kde vystavil díla ovlivněná pointilismem, také vystavoval na první výstavě Nezávislých umělců
- přestěhoval se do Anglie a spřátelil se s Prerafaelity, založil společnost Eragny Press zabývající se vydáváním knih o umění, plných bohatých ilustrací a grafik
- jeho tvorba je velmi fascinující z hlediska toho, jak dokonale se mu podařilo spojit francouzské a anglické umělecké tradice
- jedním z propagátorů impresionismu v Anglii, který dobyl čestná místa v angl. muzeích a soukromých sbírkách

Dům hluché ženy

Kostel v Gisors

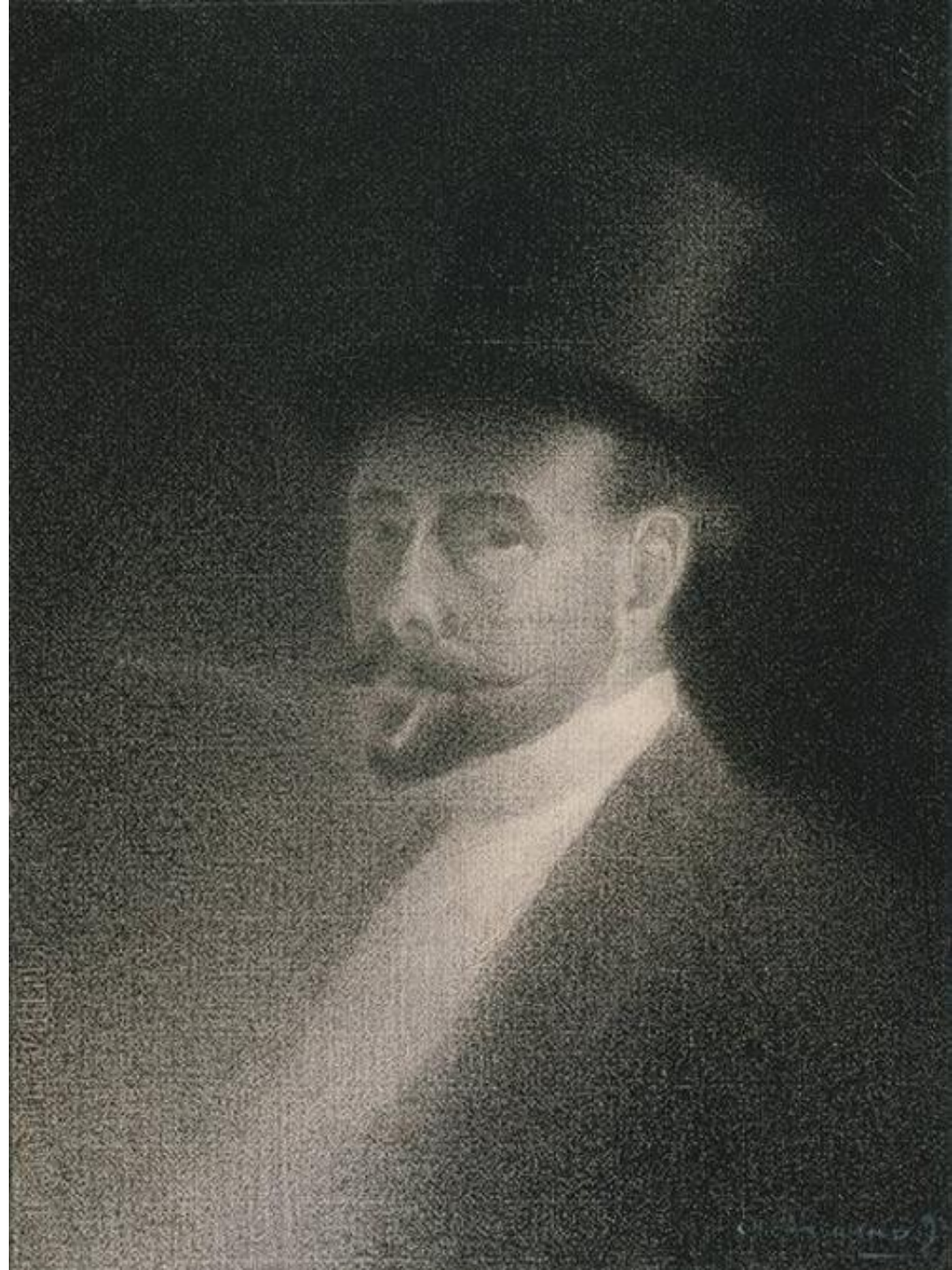

Charles Angrand

* 1854 - † 1926, Francie

- fr. pointilistický malíř a anarchista, celým jménem Charles Théophile Angrand
- jeho ranná tvorba byla ovlivněna především realistickými obrazy Jeana-Baptiste-Camille Corota
- zásadní změnu pro něj znamenal rok 1882, kdy se spřátelil s pointilisty Seuratem a Signacem
- věnoval se studiu optických efektů a barevných tónů
- stal se zakládajícím členem Společnosti nezávislých umělců
- autorem ilustrací několika anarchistických publikací
- ke konci života místo pointilistických teček začal používat rozměrnější obdélníkové tahy štětcem, nevytvářely takovou optickou jednotu jako body, jejich velkou předností ale byla větší intenzita barevného působení

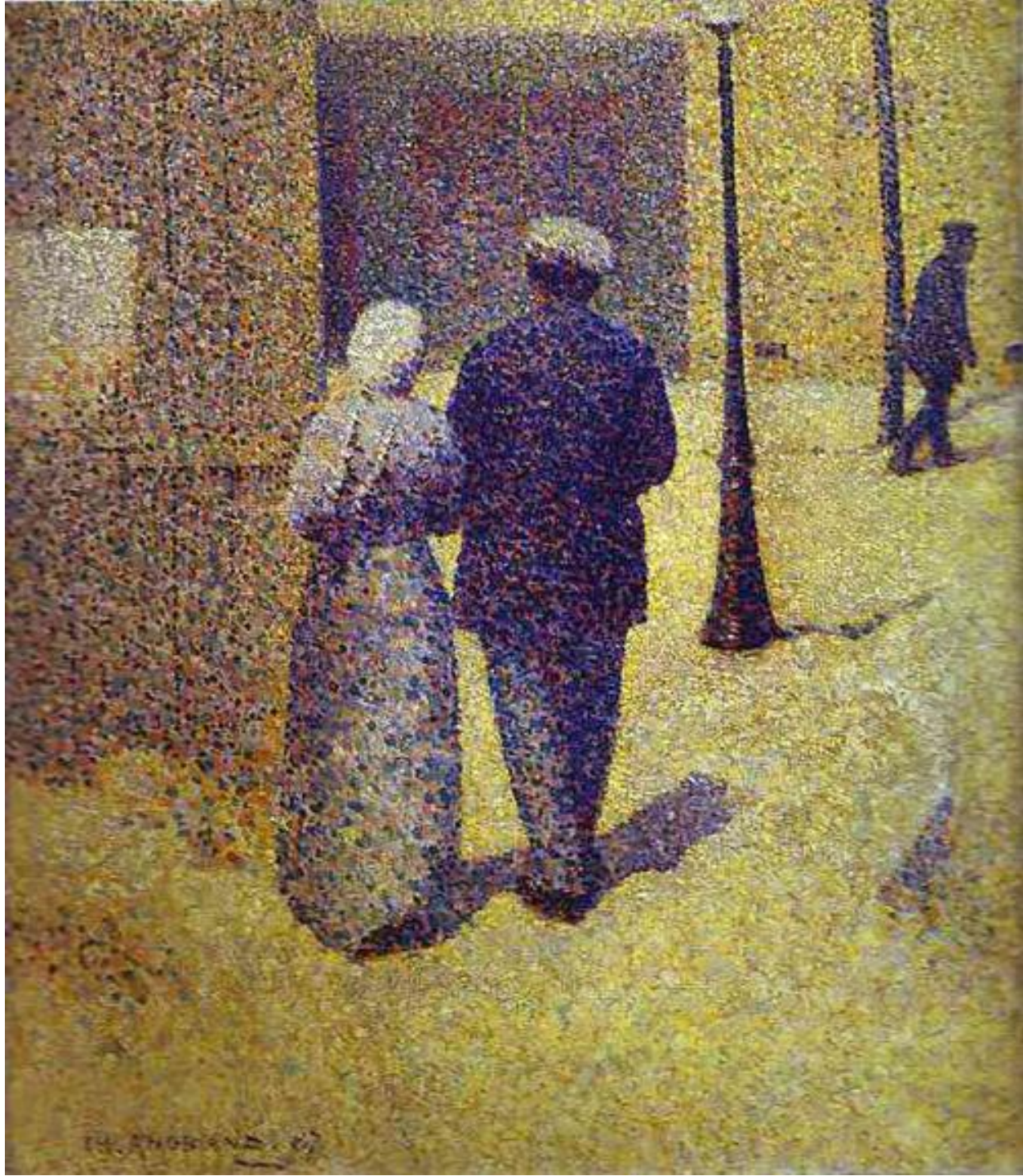
Autoportrét

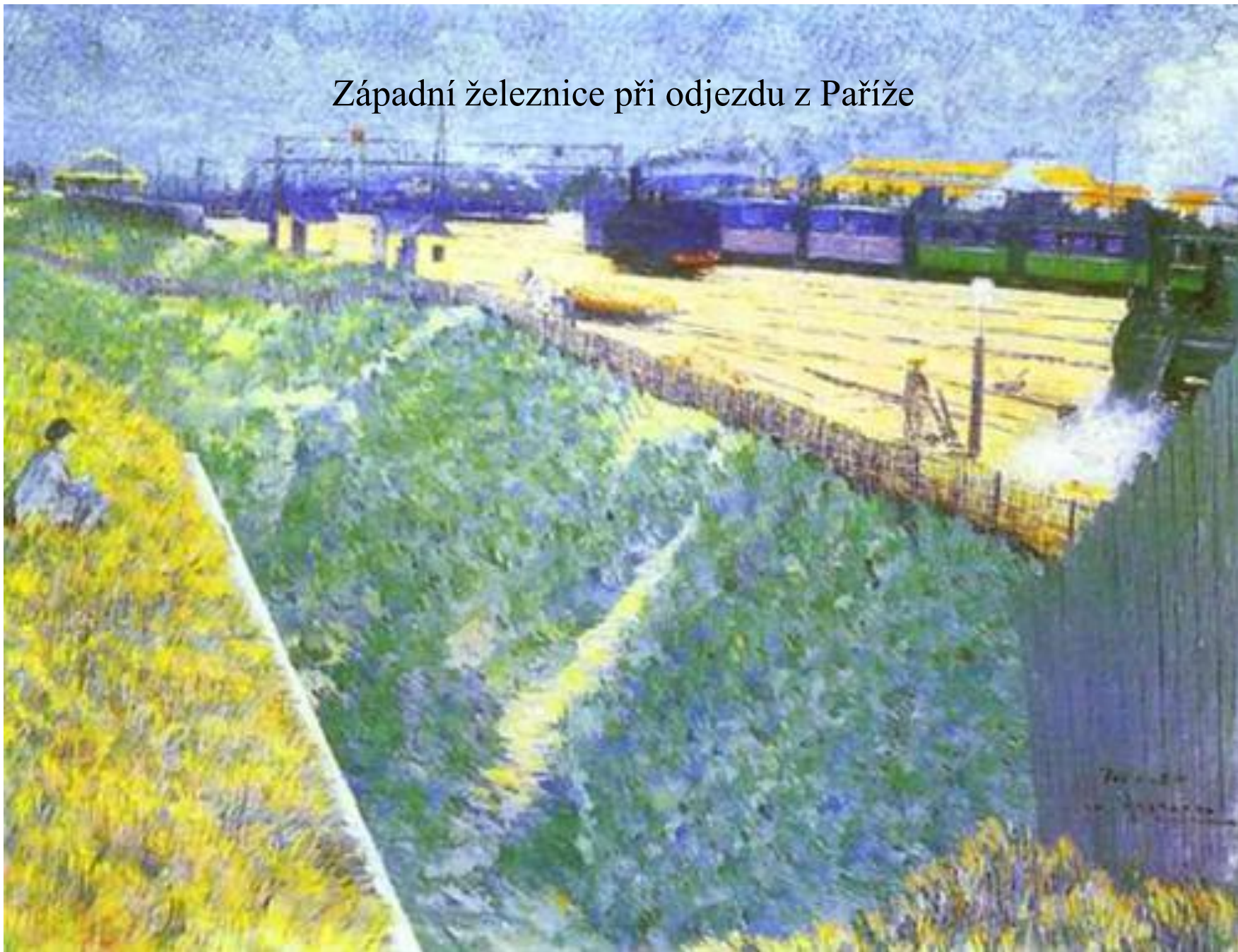
Kupky sena v Normandii

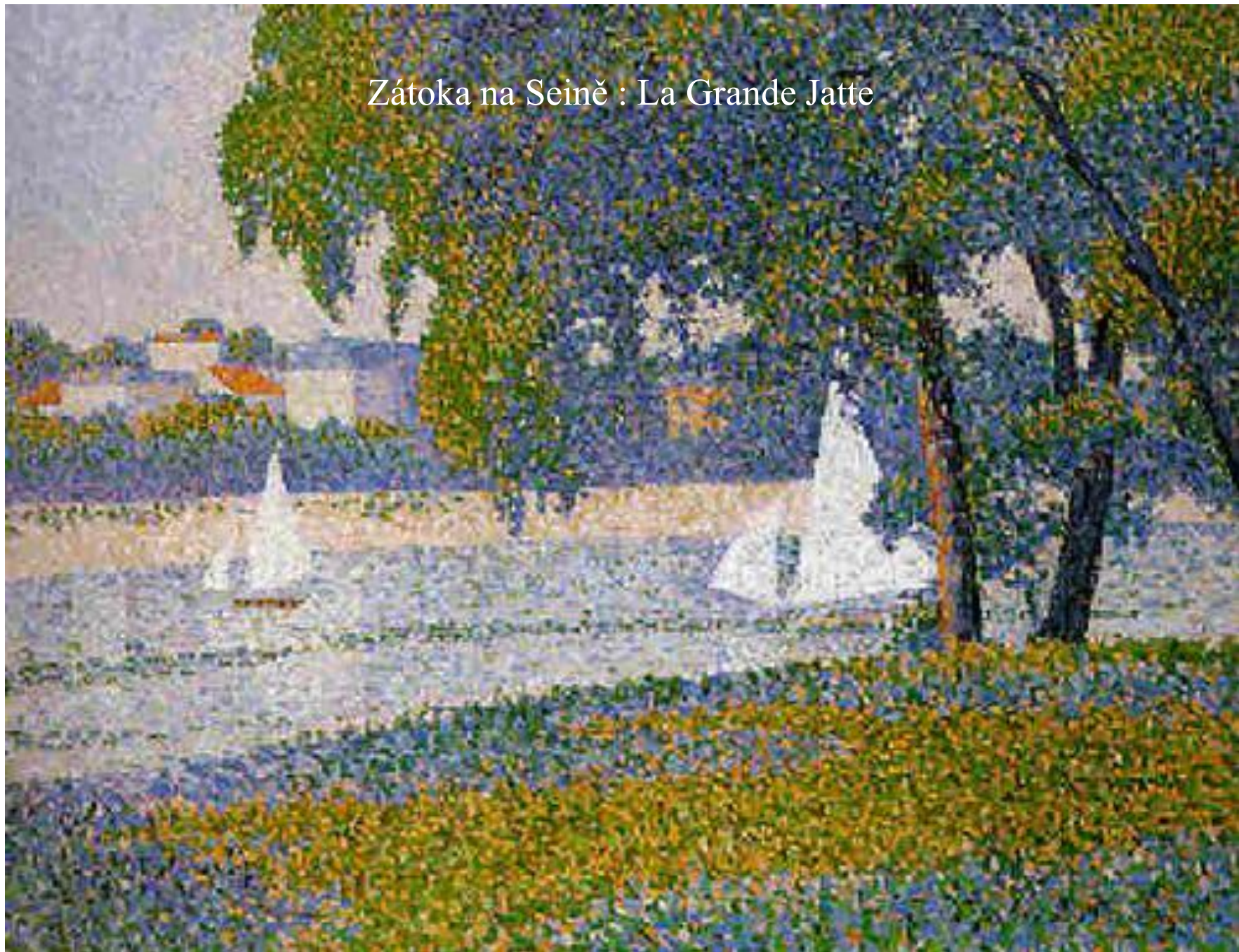
Pár na ulici

Západní železnice při odjezdu z Paříže

Zátoka na Seině : La Grande Jatte

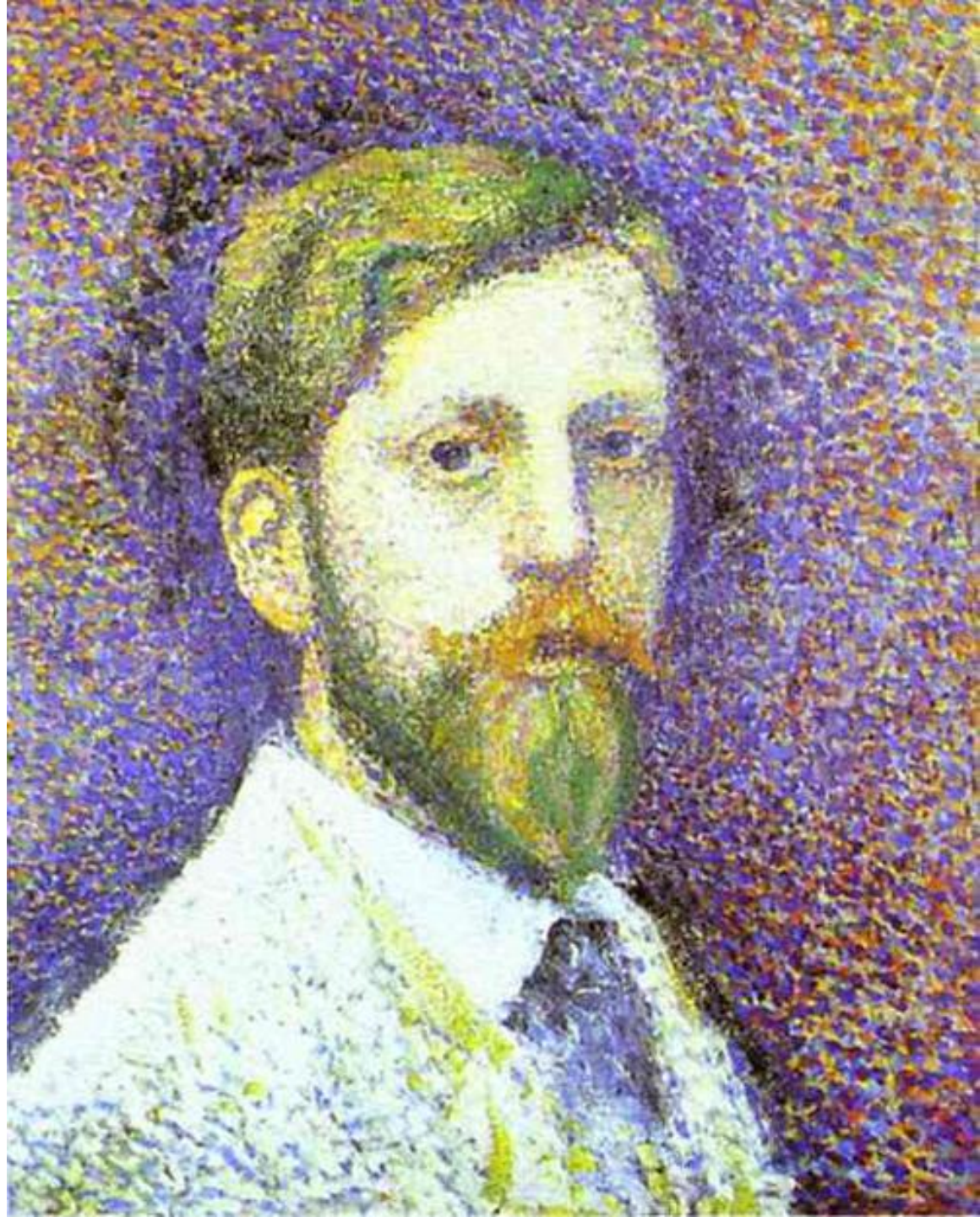

Georges Lemmen

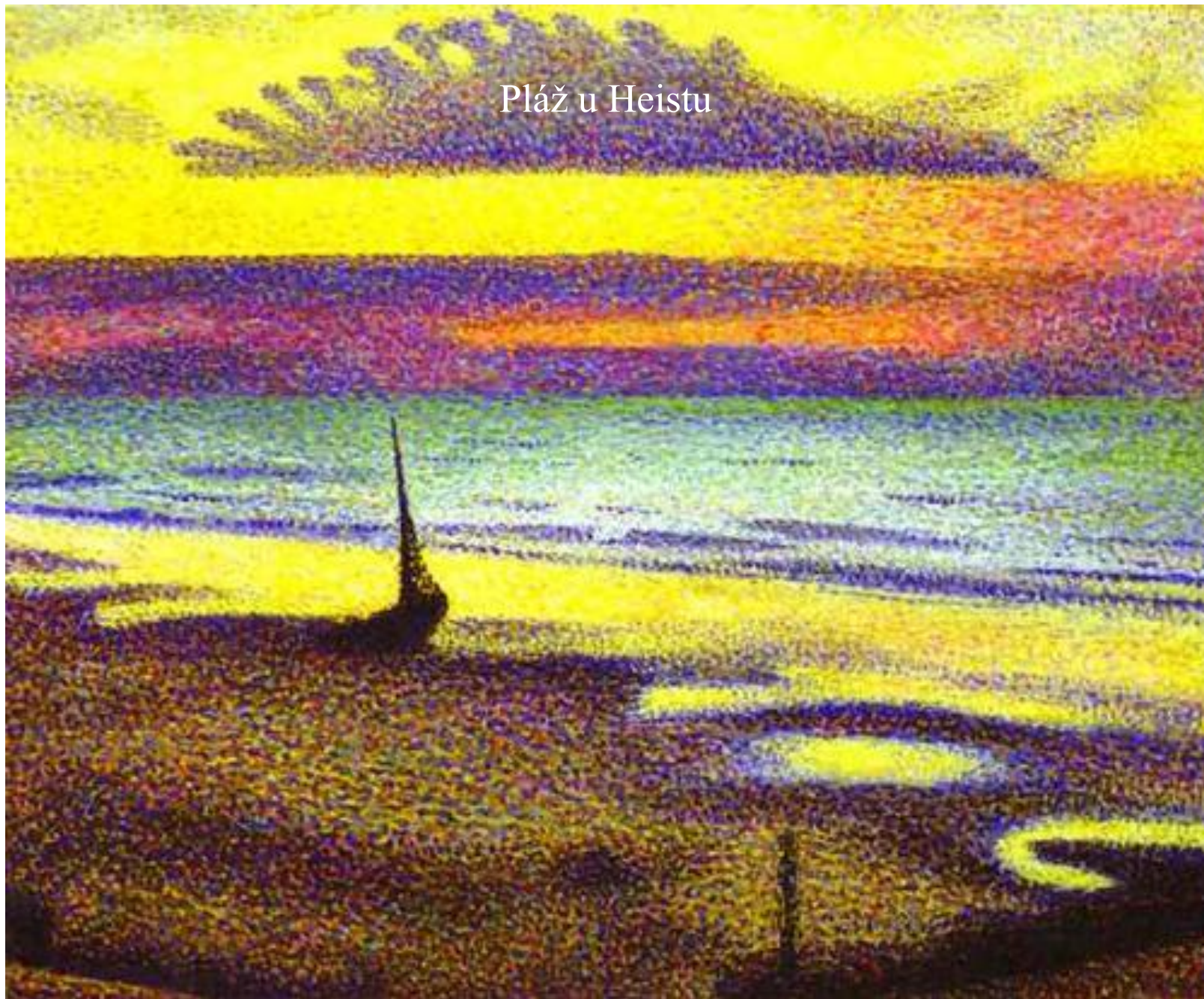
* 1865 - † 1916, Belgie

- belgický malíř, rytec, kreslíř a návrhář
- na počátku 80. let 19. století se Lemmen stal obdivovatelem Edgara Degase a Henriho de Toulouse-Lautreca
- v roce 1888 stal členem bruselské avantgardní skupiny Les Vingt – skupina umělců společně vystavujících v Belgii během let 1891-93, společný zájem v *symbolismu*
- v dalších letech se přiklonil k *postimpresionismu* a tvorbě Nabistů - skupina francouzských malířů podléhající vlivu P. Gauguina
- v tomto stylu vytvořil mnoho krajin a portrétů
- jeho rozsáhlá tvorba zahrnuje obrazy, knižní ilustrace, plakáty, kresby a kvaše

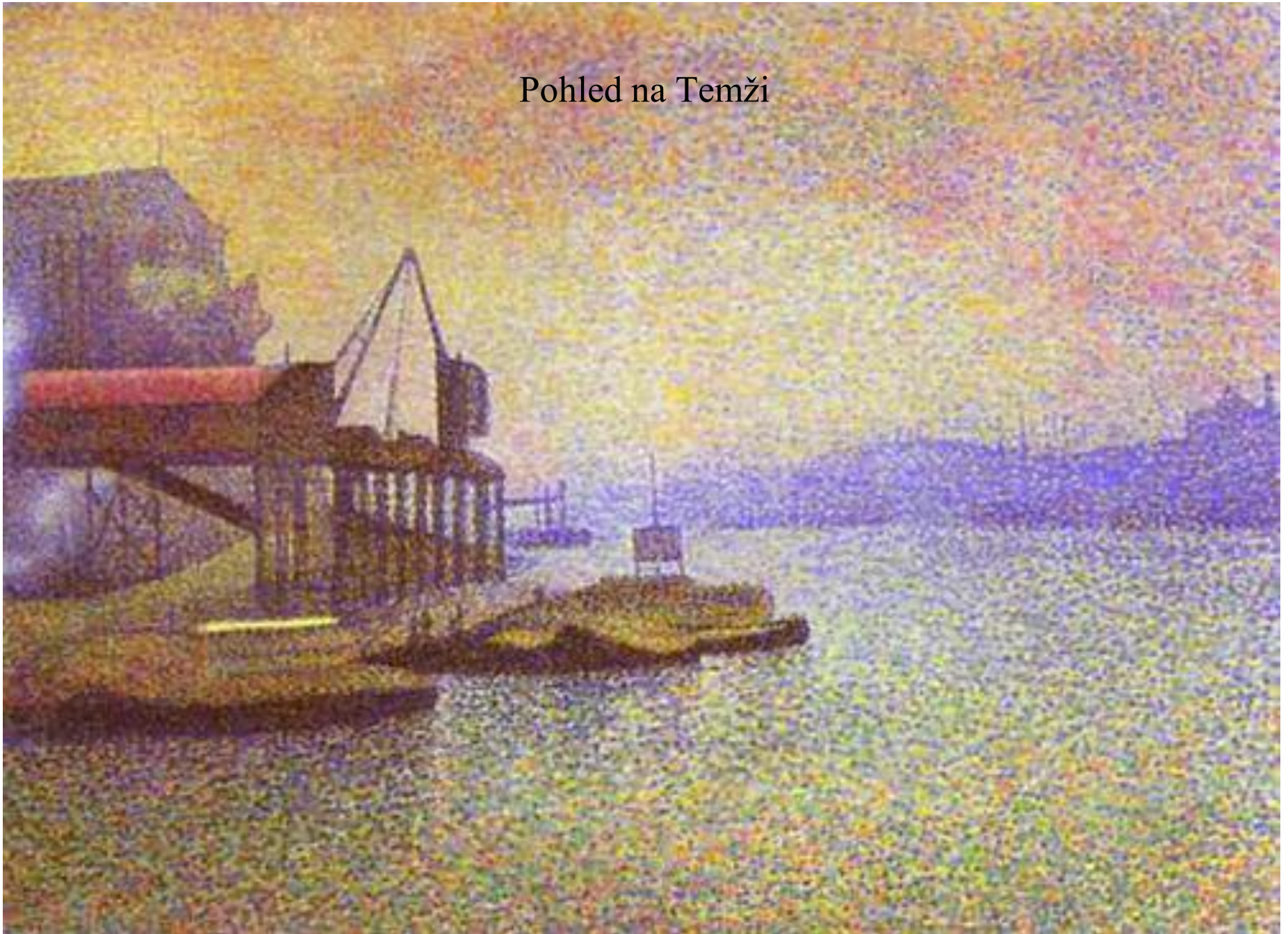
Autoportrét

Pláž u Heistu

Pohled na Temži

Váza květin

Maximilien Luce

* 1858 - † 1941

- francouzský malíř a grafik
- největší vliv na něj představovalo jeho přátelství s Georgesem Seuratem a Paulem Signacem
- seznámil s několika známými anarchistickými spisovateli a novináři, díky svým známostem byl krátce uvězněn
- důvodem jeho uvěznění byl fakt, že byl považován za „nebezpečného anarchistu“, jehož kresby byly označeny za „podněcující ke vzpouře“
- později se zaměřoval především na výjevy ze života na ulicích a v docích, rovněž válečné scenérie

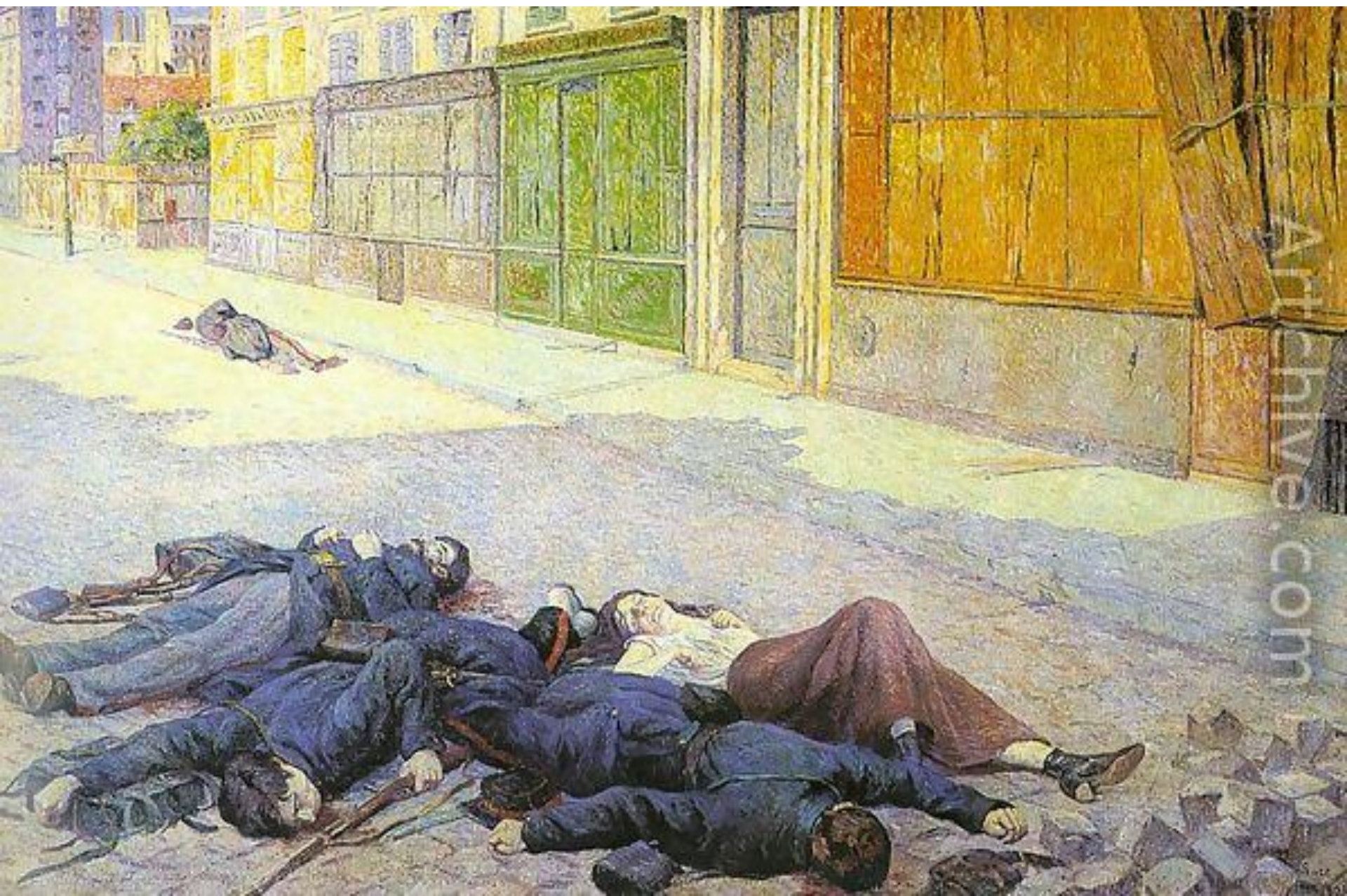
Notre Dame

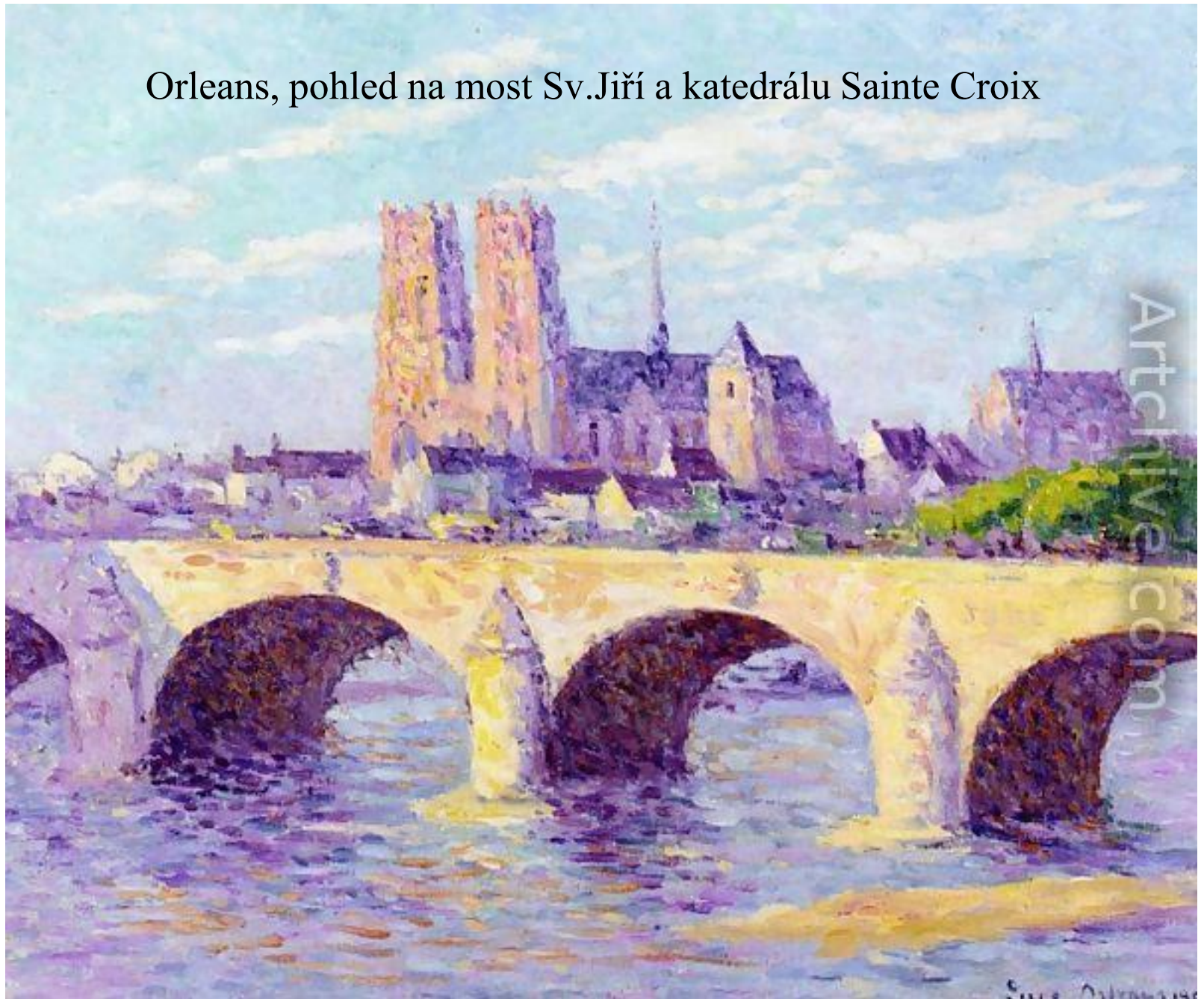
Vesnice Moulineux

Pařížská ulice v květnu 1871

Orleans, pohled na most Sv. Jiří a katedrálu Sainte Croix

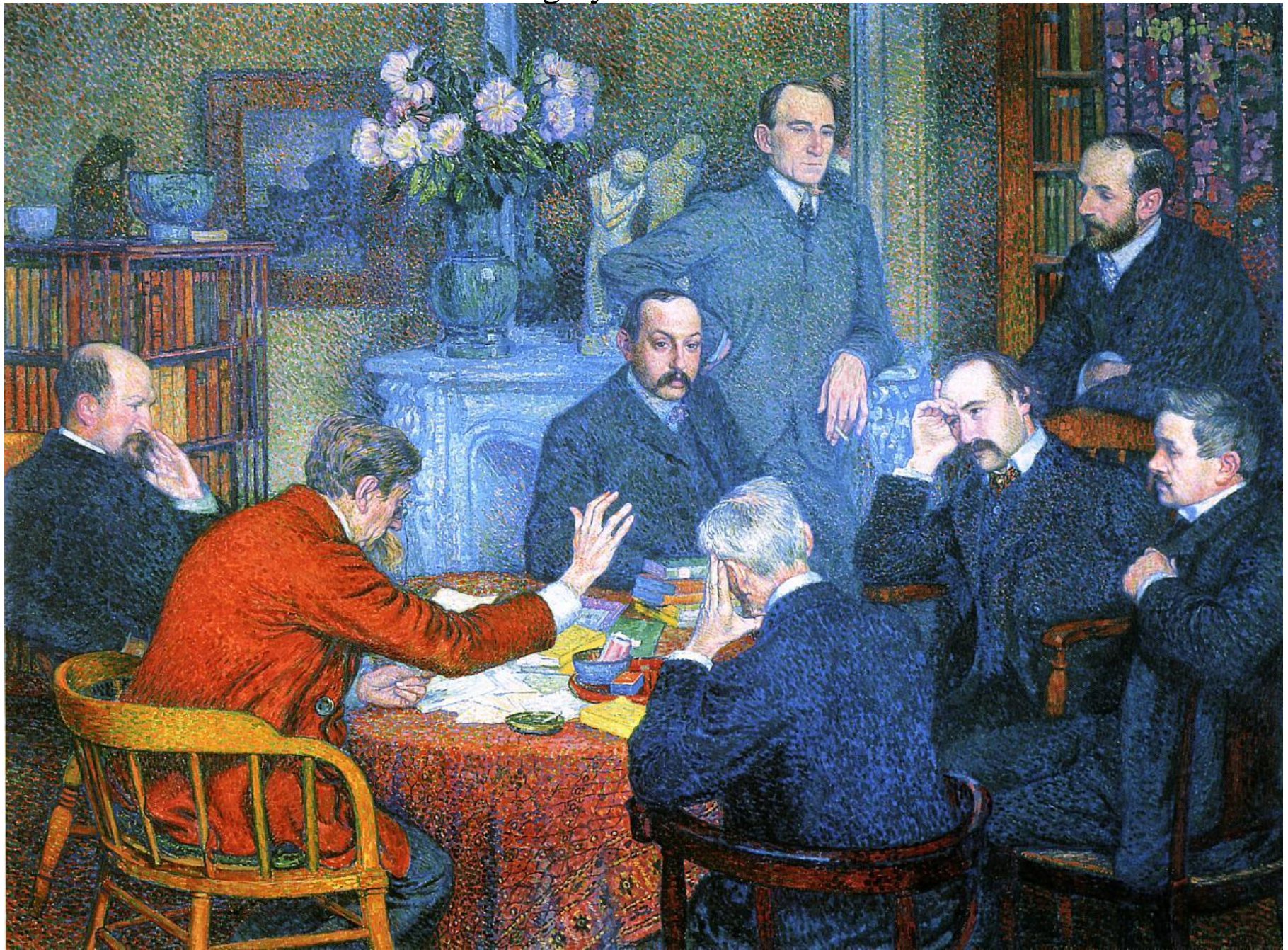

Théo van Rysselberghe

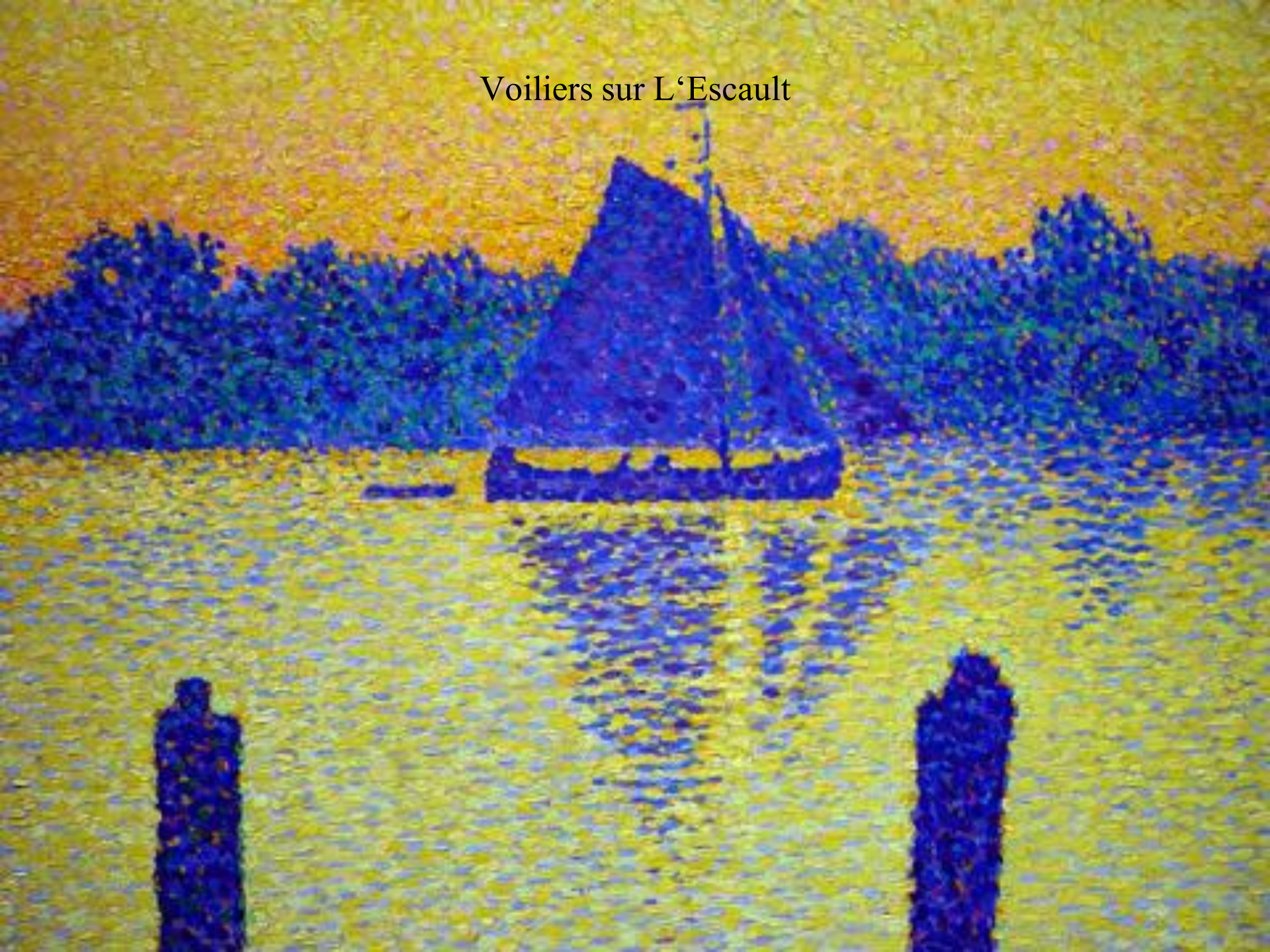
* 1862 - † 1926, Belgie

- inspirován impresionisty v roce 1883 v Bruselu spoluzaložil avantgardní skupinu Les XX – stavěla se proti akademismu a tradičním uměleckým naukám
- mezi členy patřil například Odilon Redon nebo Paul Signac
- v roce 1886 odjel na cestu do Francie, která ovlivnila celou jeho budoucí tvorbu
- zcela se odvrátil od realismu a začal tvořit pointilistické obrazy
- jeho manželka s dcerou Elisabeth se stala předmětem mnoha jeho jemných pointilistických portrétů
- hodně cestoval - Španělsko, severní Afrika a Maroko, kde byl třikrát a strávil tam celkem rok a půl, Střední východ a hodně cestoval i po Evropě
- inspiroval se hlavně starými zvyky tamních obyvatel, které se na jeho plátnech projeví v nevšedním orientalismu

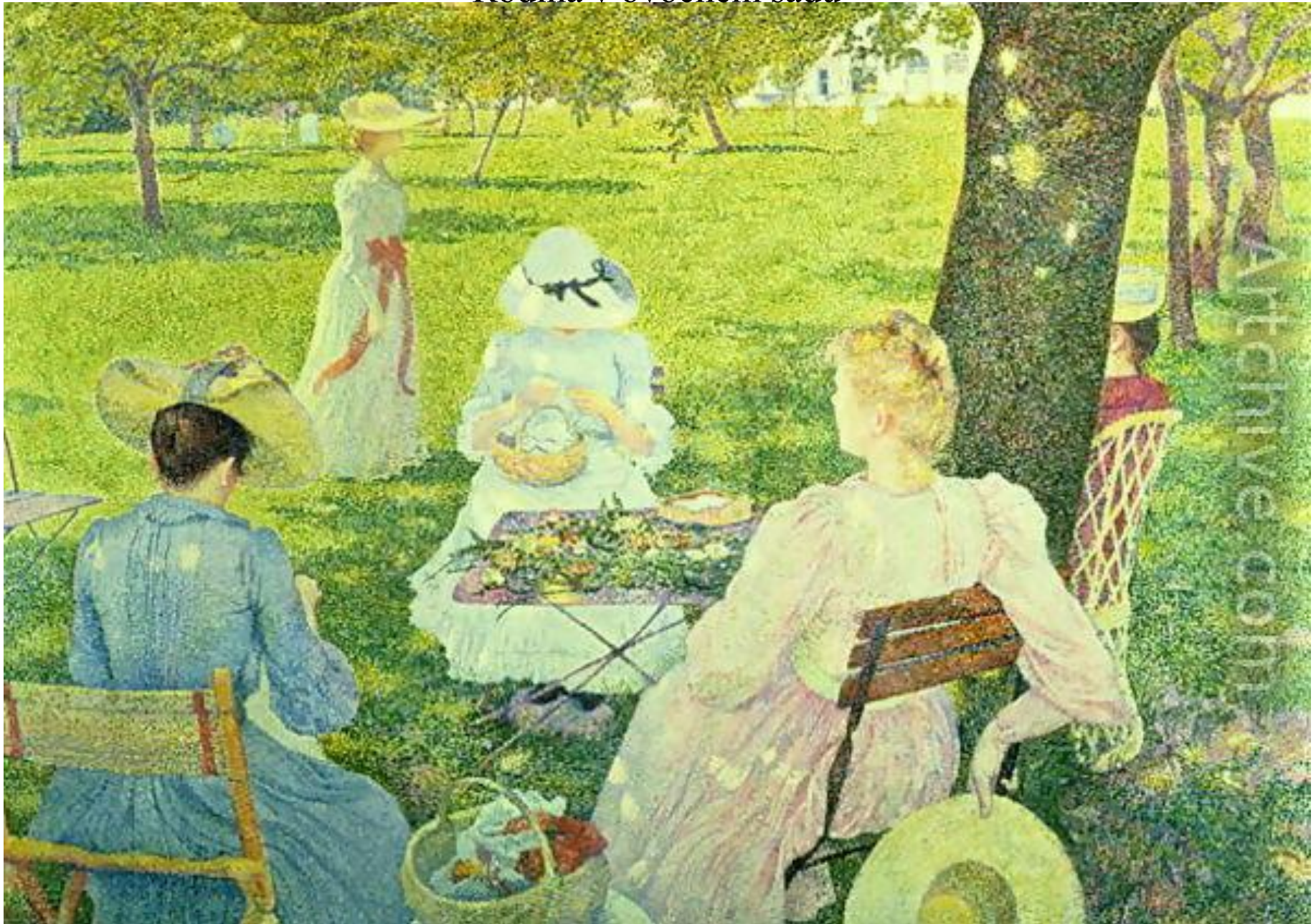
A Reading by Emile Verhaeren

Voiliers sur L'Escault

Rodina v ovocném sadu

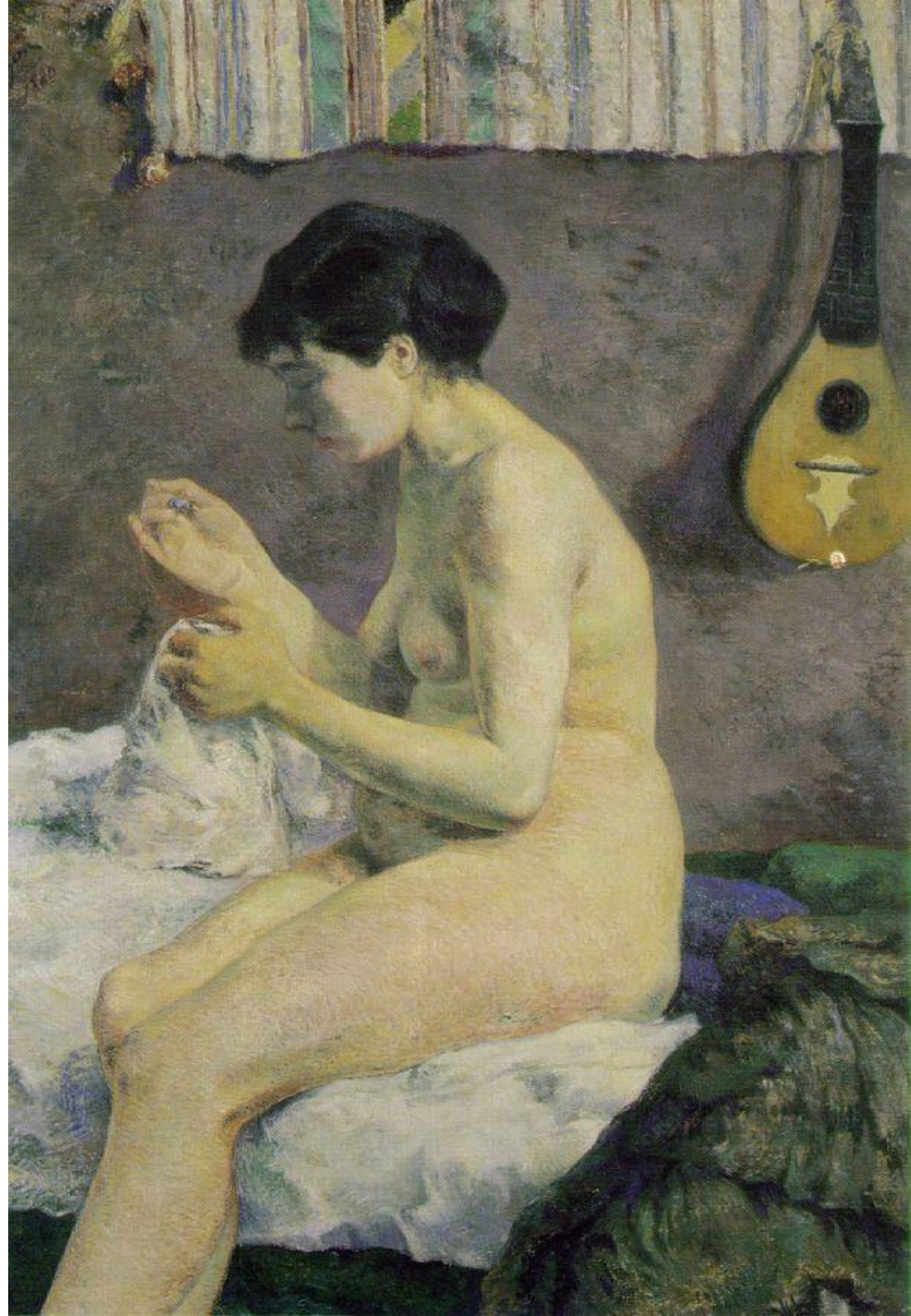
Paul Gauguin

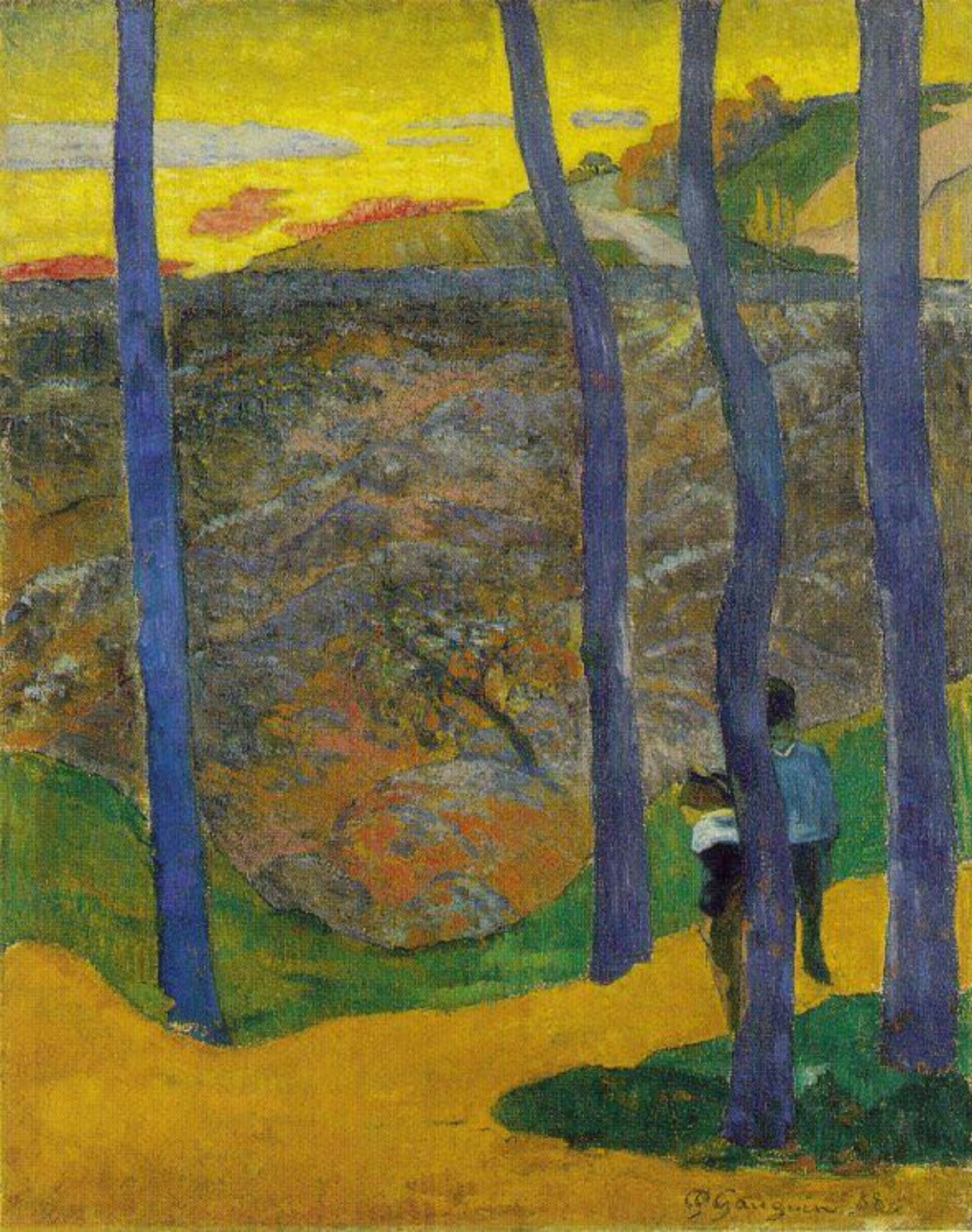
* 1848 - † 1903, Francie

- jedna z hlavních figur *postimpresionismu*
- celým jménem Eugène-Henri-Paul Gauguin
- rané dětství prožil v Peru
- v 17 letech se stal pomocným kormidelníkem na obchodní lodi, plavil se například do Ria de Janeiro a Chile
- zajímal se o *cloisonnismus* – spočíval ve vytvoření kompozice pomocí širokých pestře barevných ploch rozdělených černými konturami (podobně j. u vitráží)
- inspiroval se v japonském umění
- obchodováním na burze získal poměrně velkou finanční částku, která mu umožnila plně se věnovat umění
- zúčastnil se osmé impresionistické výstavy a seznámil se s van Goghem, se kterým strávil roku 1888 dva měsíce v Arles, po vzájemné hádce si van Gogh odřízl ucho, Gauguin se vrátil zpět do Paříže
- r.1888 se kolem něj tzv. pontavenská škola (Pont Aven – vesnice v Bretani), věnovala se směrům *cloisonnismu* a *syntetismu*, které se staly základem symbolismu

- r. 1891 podnikl první cestu na Tahiti, vrátil se až za dva roky
- našel inspiraci pro další obrazy, ale také únik před ‚umělou a konvenční‘ civilizací
- při druhé cestě propadl depresím z osamění a dokonce pokusil o sebevraždu
- po svém zotavení pracoval s nebývalou intenzitou a nadšením
- dubnu r. 1903 protestoval nad tím, jak se francouzské vládní a církevní autority chovaly k tahitským domorodcům, krátce na to zemřel
- příčinou jeho úmrtí byla syfilida a kombinace závislosti na alkoholu a jeho neklidného života
- ovlivnil celou řadu umělců svým zájmem o původní kultury Afriky a Ameriky
- také ovlivnil umělecké směry *fauvismus* a *kubismus*

Zuzana šije

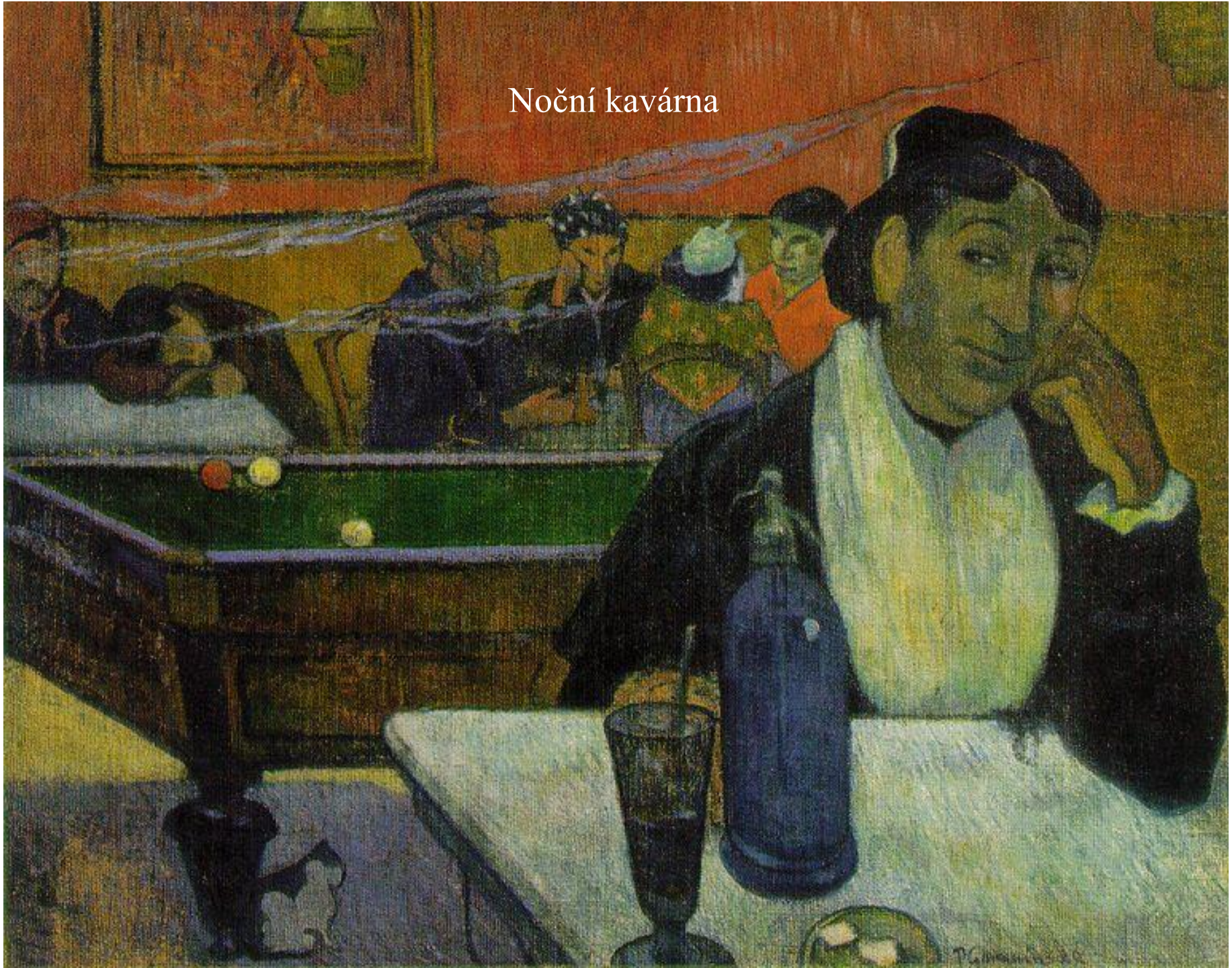

Modré stromy

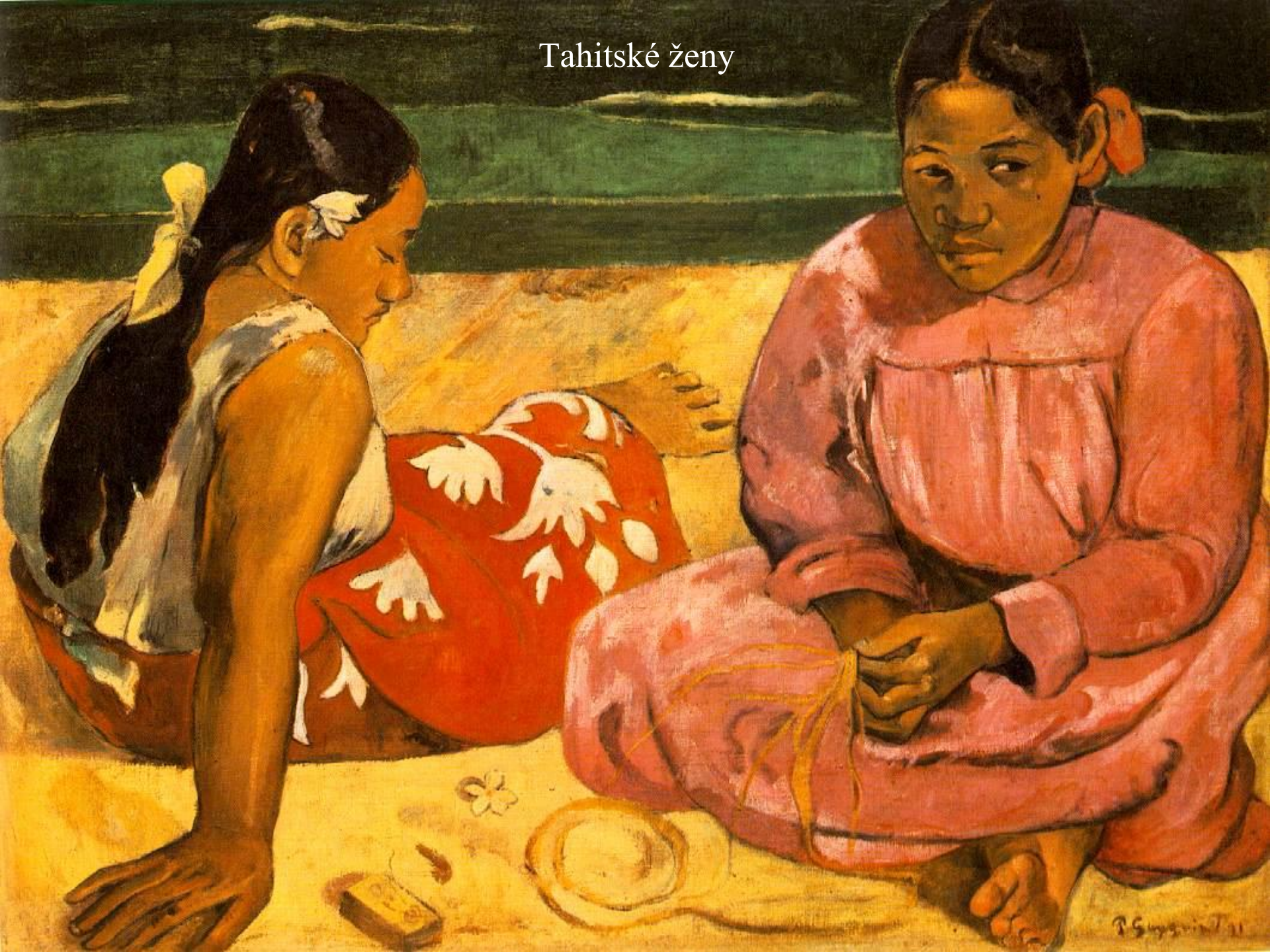
Zjevení při kázání

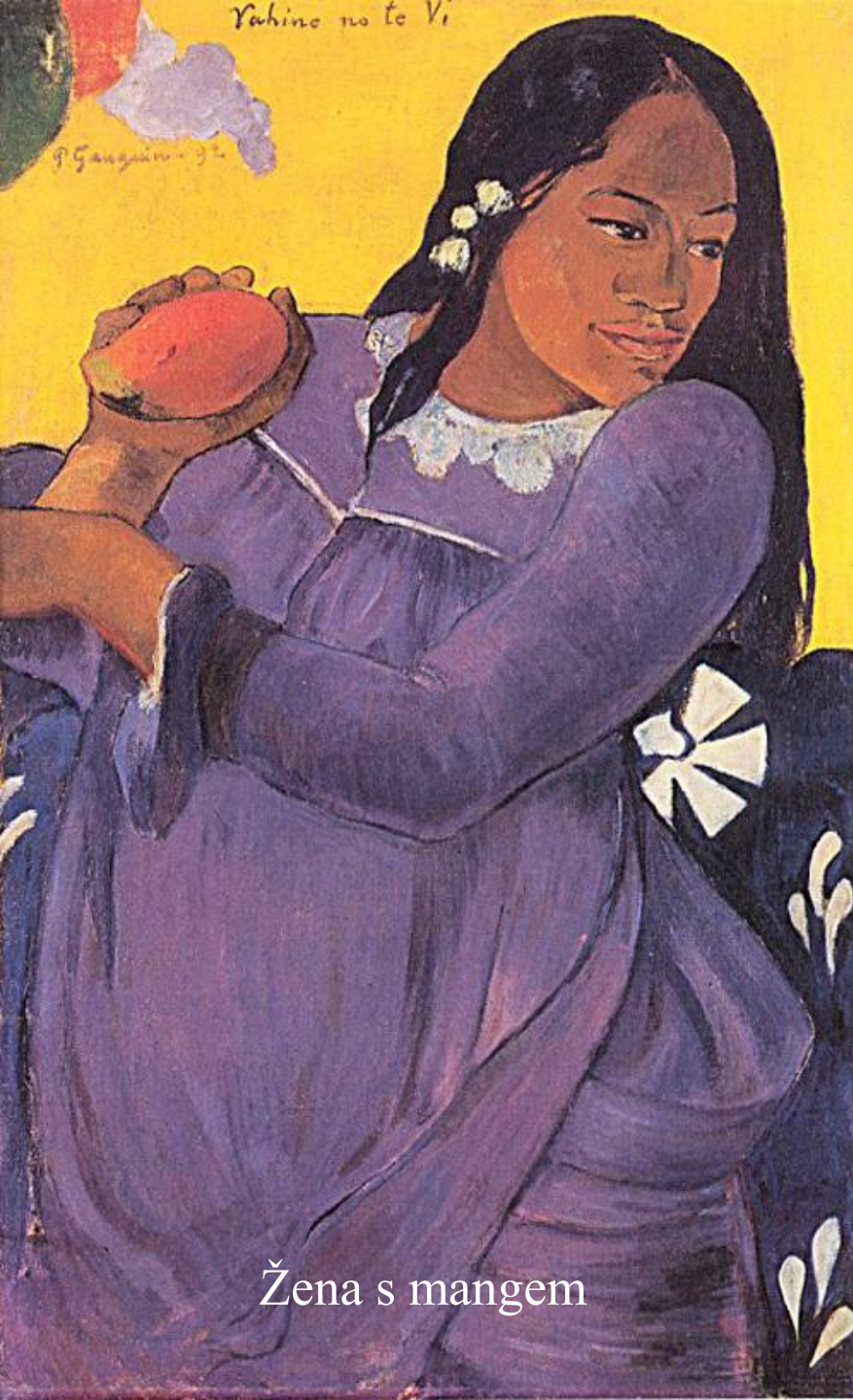

Noční kavárna

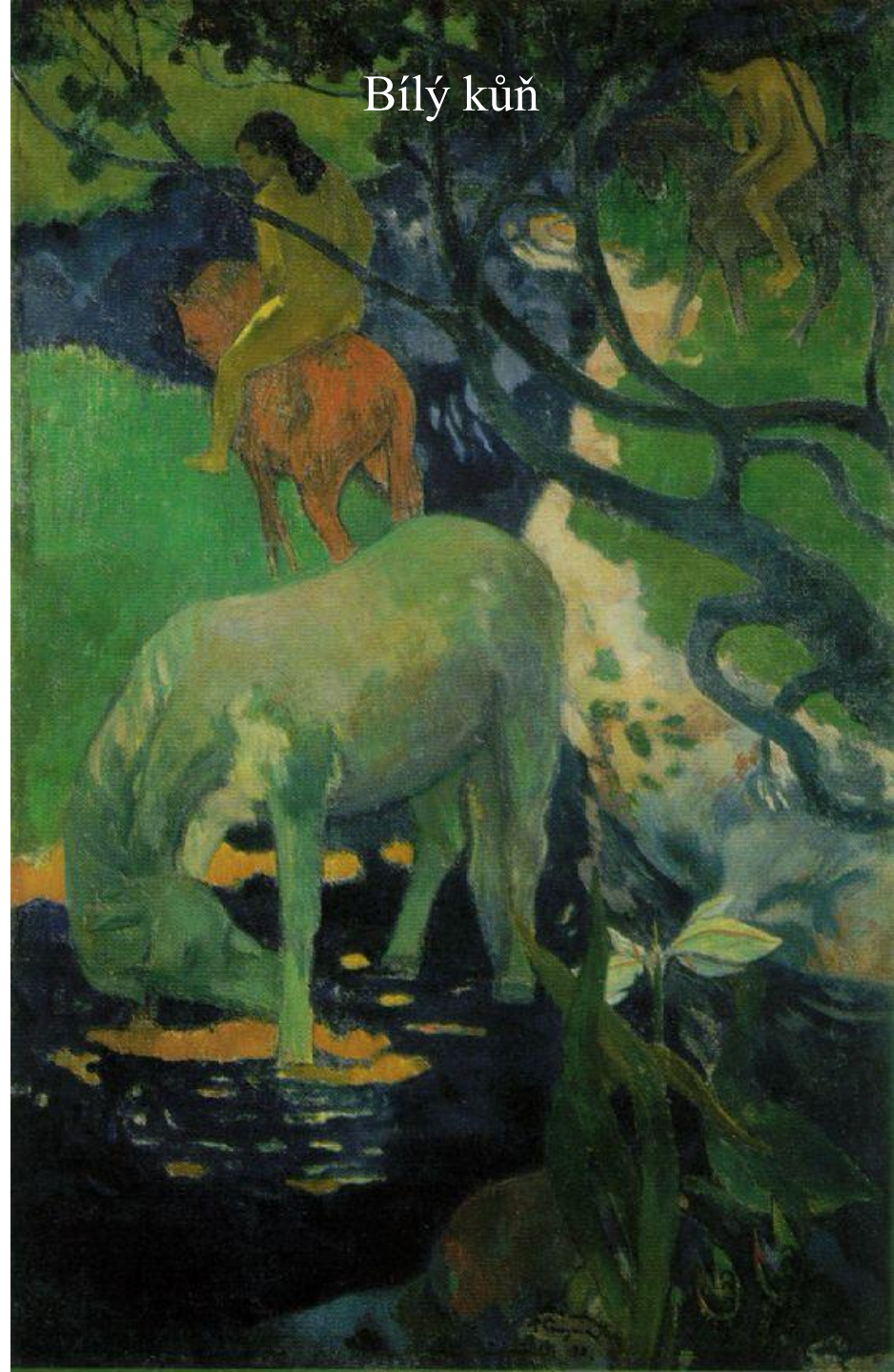

Tahitské ženy

Žena s mangem

Bílý kůň

Émile Bernard

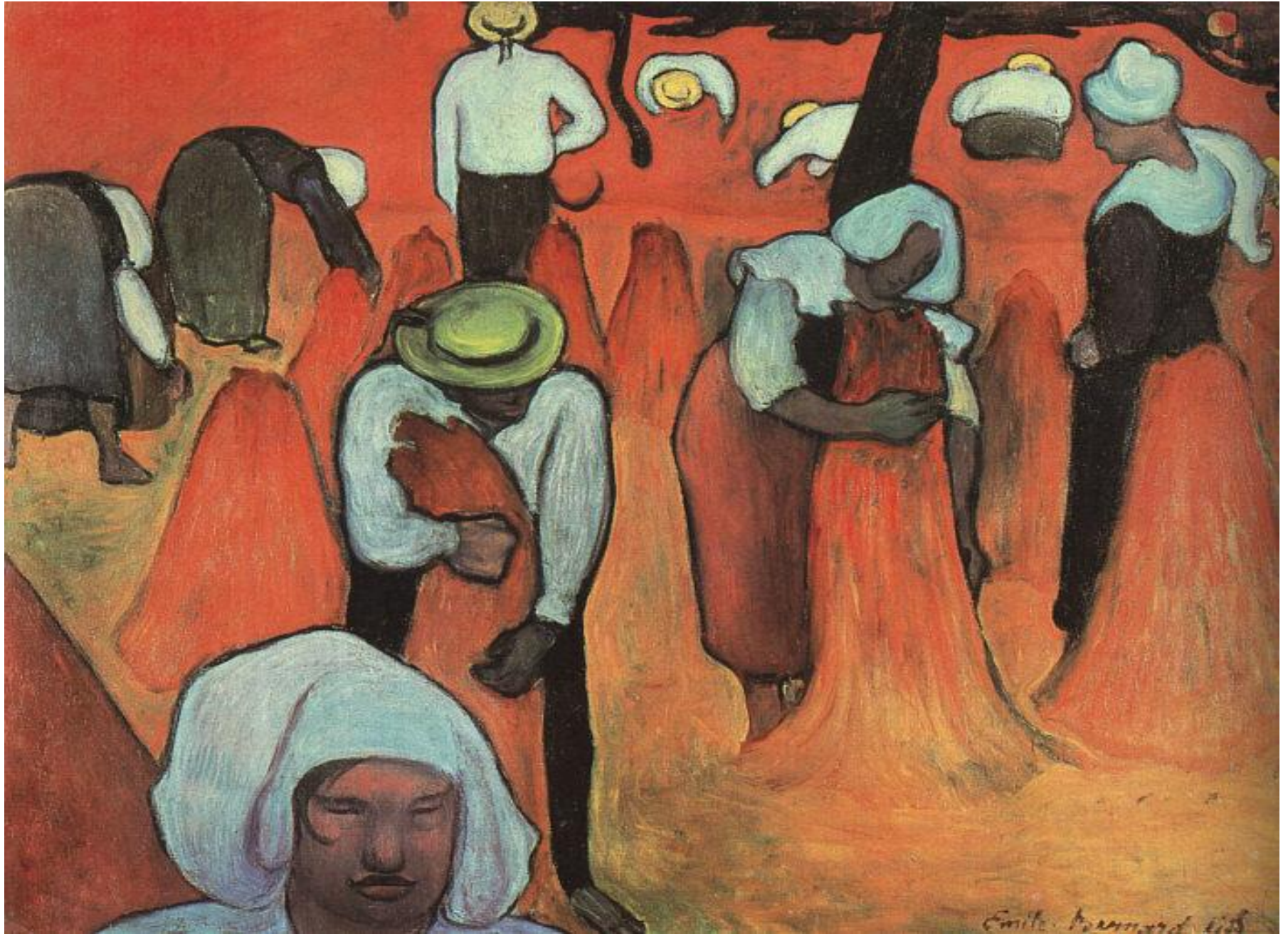
* 1868 - † 1941, Francie

- francouzský malíř
- jedním z vrcholných představitelů *cloisonnismu*
- zakladatel pontavenské školy
- tvořil také ve stylu impresionismu a pointilismu, ta to byl ale vyloučen ze školy, protože „jeho obrazy měly poněkud expresivní tendence“
- v roce 1891 se stal členem skupiny symbolistů
- naprostá většina významnějších děl vznikla v první polovině jeho života
- nikdy si nezískal větší uznání než jeho přátelé, a tak se rozhodl věnovat psaní a vydávání knih
- vydal knihu van Goghových dopisů a rozhovory se Cézannem

Madeleine v Bois d'Amour

Ženci

Žena u stohů v Bretani

Vincent van Gogh

* 1853 - † 1890, Holandsko

- jedním z nejosobitějších malířů
- studoval teologii a nějaký čas působil jako kněz
- jeho obrazy měly přímý odkaz na tvorbu vlámských mistrů 17.stol., byly stejně tmavé a plné barev země
- zachycoval společenské podmínky nejchudších dělníků a jejich pocity, jako prostředek pro přímé sdílení reality
- věnoval pozornost detailům, neobyčejným rysům tváře, rukám a lidským výrazům
- hluboce si uvědomoval problémy světa a společnosti
- při návštěvách Paříže objevil rozdílné techniky impresionistů a inspirativní japonské grafické listy
- v japonském umění našel cestu k přiblížení symbolu a barev s novou perspektivou
- vytvořil nepřeberné množství obrazů se studii květin, japonského umění a scén Paříže

- věnoval se také malování venkovanů
- v Paříži se seznámil s Émile Bernardem, Paulem Signacem a Henri de Toulouse-Lautrecem
- r.1888 se přestěhoval do Arles, kde našel novou inspiraci
- od r.1889 přebýval v útulku pro choromyslné v Saint-Remy
- zmatek, nepokoj a jeho zlomená osobnost hluboce poznamenaly jeho obrazy
- za jeho života bylo prodáno pouze jediné plátno – Červené víno, a to pouhý rok před jeho smrtí
- celkem namaloval více než 900 pláten a nakreslil více než 1.100 kreseb
- van Gogh se 27. července 1890 zastřelil revolverem ranou do prsou v osamělých polích u Auvers, zemřel o dva dny později

Autoportrét

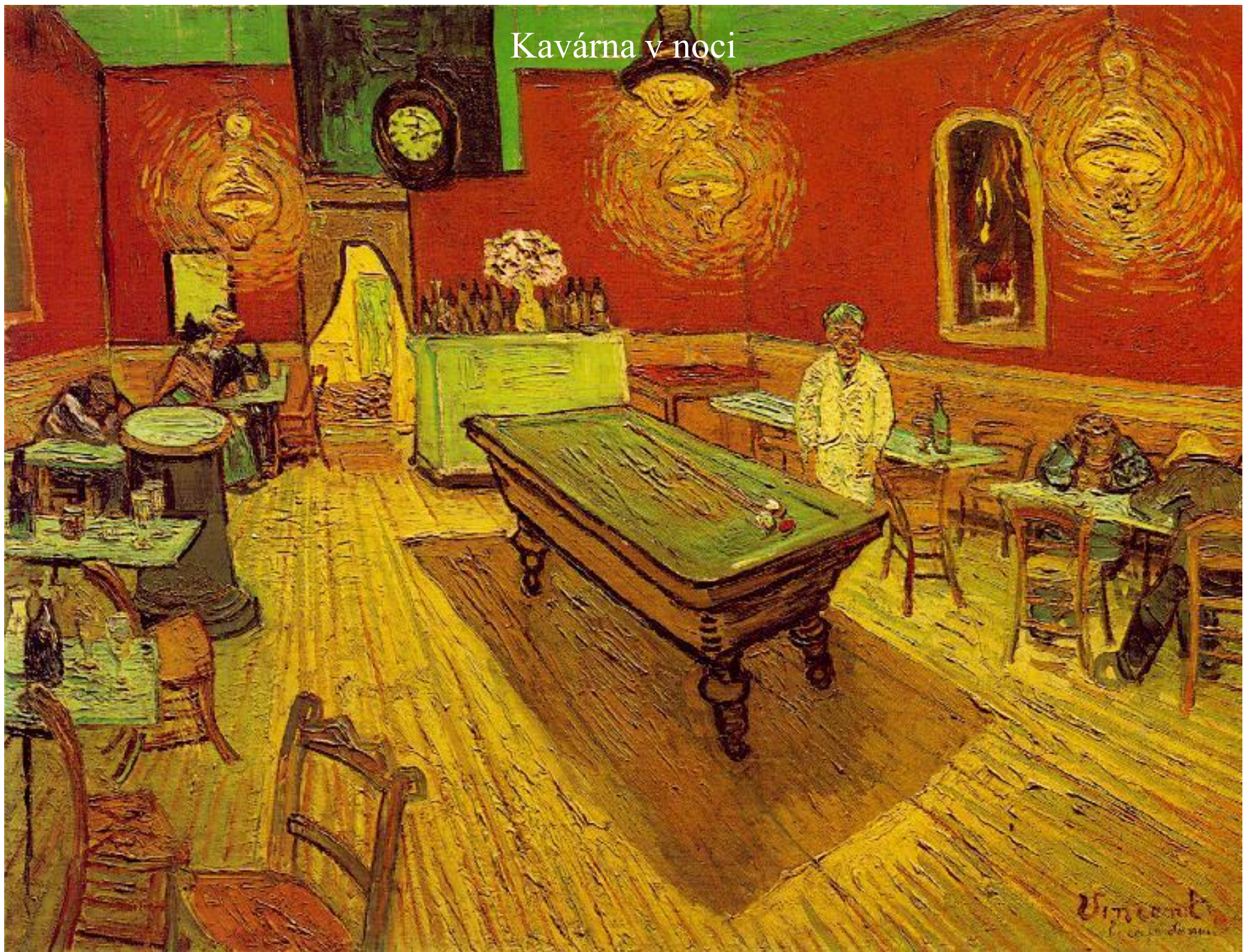
Kavárna večer

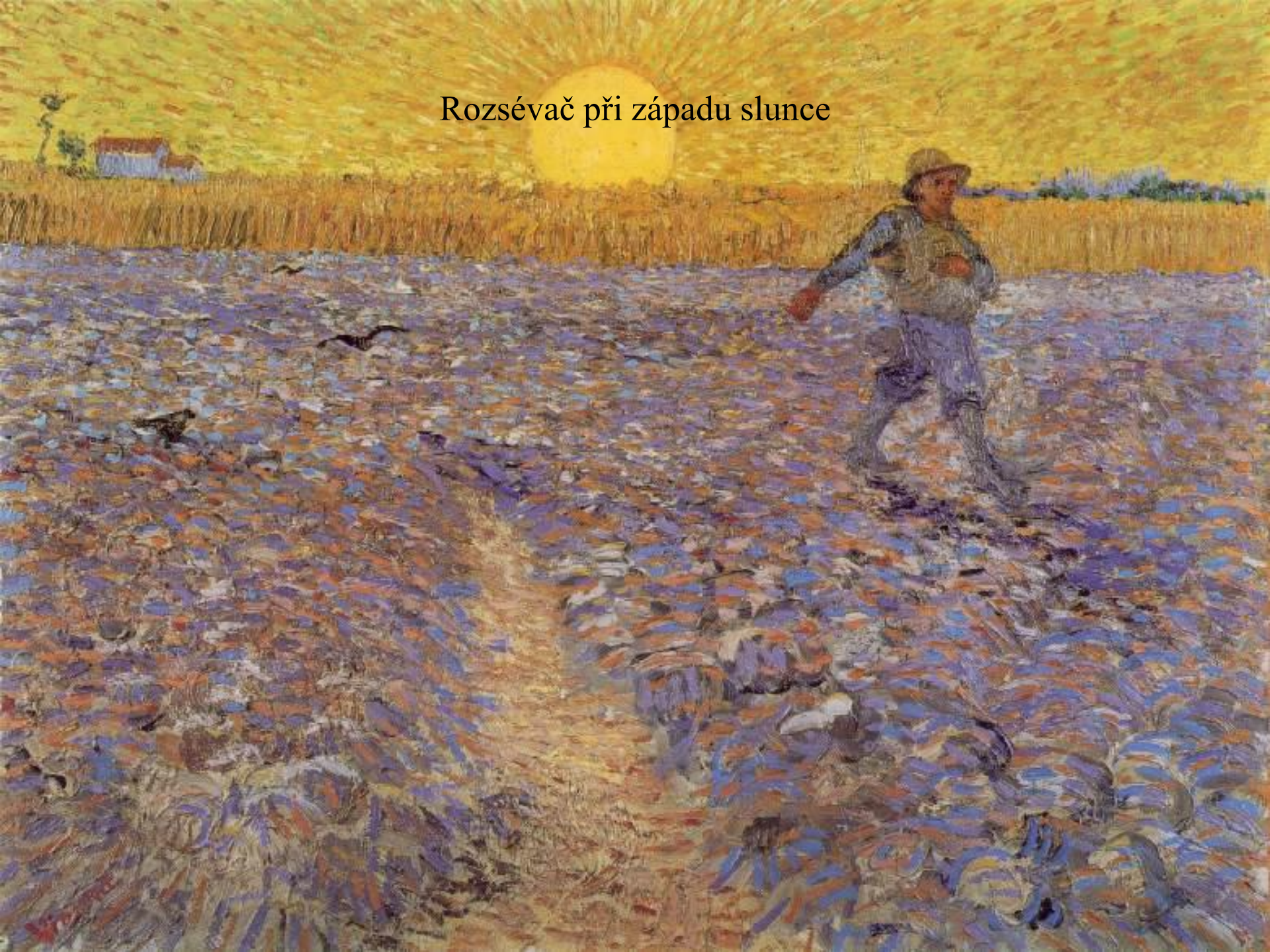

Patnáct slunečnic ve váze

Kavárna v noci

Rozsévač při západu slunce

Van Goghův pokoj v Arles

Hvězdná noc

Pole pšenice pod hrozícími mračny

Henri de Toulouse Lautrec

* 1864 - † 1901, Francie

- narozen ve šlechtické rodině
- ve čtrnácti letech upadl a zlomil si obě nohy ve stehnech, což zcela zastavilo jeho růst
- počátek jeho produktivní éry se datuje rokem 1889, kdy byl otevřen kabaret Moulin Rouge
- oblíbil si podobně jako Degas tanečnice a kabarety
- objevil dekadentní svět umělců, literátů a prostitutek
- maloval prostitutky jako lidské bytosti, bez ironie, sentimentality a odsuzování
- Salon však jeho díla odmítal
- byl okouzlen jejich bezprostředností a přirozeností, ve společnosti obyčejných žen si Lautrec byl vždy vědom svých fyzických nedostatků
- několikrát navštívil Brusel, Lisabon, Madrid a Londýn, setkal se také s Oscarem Wildem
- po návratu z cest byl však méně produktivní, pomalu zhoršovalo zdraví

- silný vliv japonského umění
- stál osamoceně mimo všechny směry
- byl zcela závislý na alkoholu
- závislost na alkoholu ovlivňovala také jeho chování- *spal s klackem, pro případ, kdyby na něj někdo ve spánku zaútočil, podlahu svého bytu měl denně vymývanou parafínem, neboť se domníval, že je zaplavena mikroby*
- na konci života byl postižen mrtvicí a paralyzován na nohou, téměř ohluchl a měl záchvaty deliria a halucinací
- po sobě zanechal 737 olejomaleb, 275 akvarelů, 368 tisků a plakátů a 5.084 kreseb

Pradlena

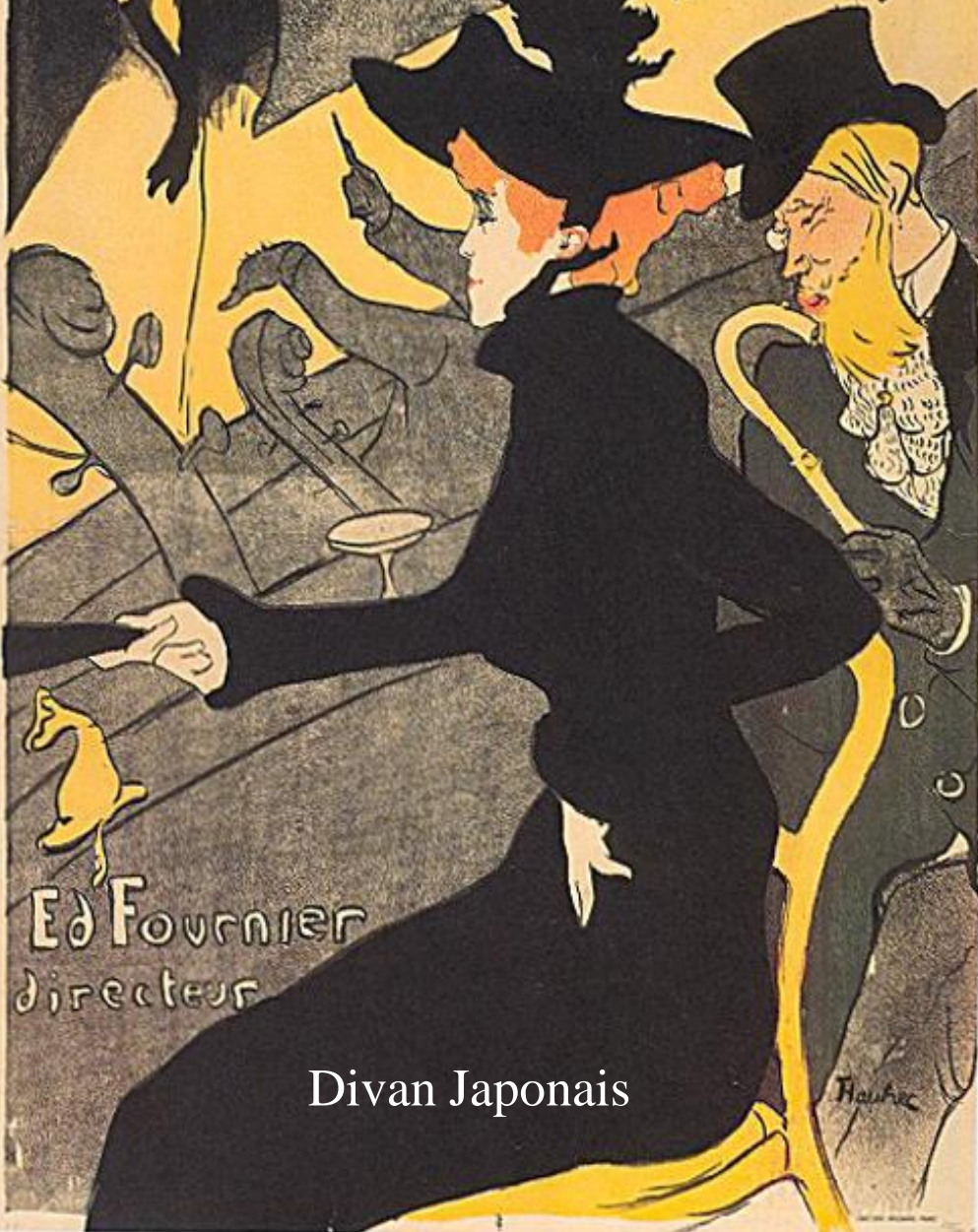

Toaleta

Divan Japonais

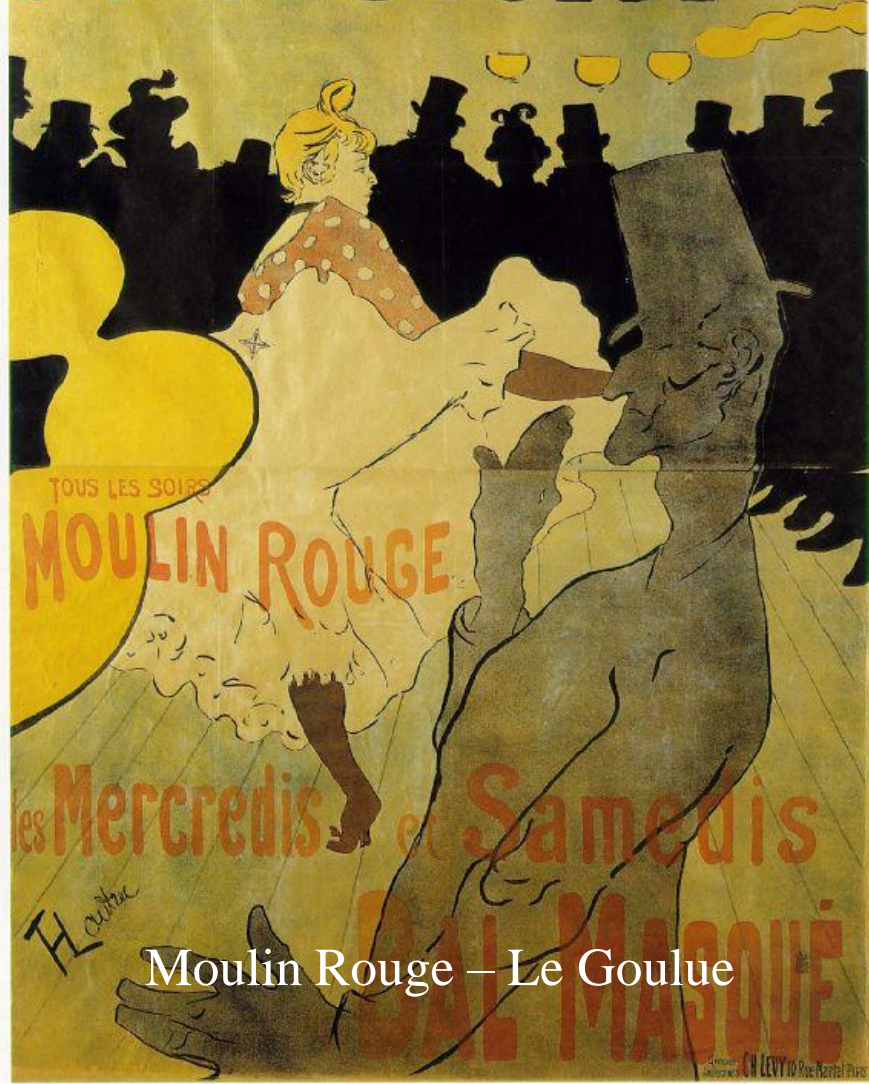
75 rue Des Martyrs

Ed Fournier
directeur

Divan Japonais

MOULIN ROUGE CONCERT MOULIN ROUGE MOULIN ROUGE BAL TOUS Les SOIRS LA GOULUE

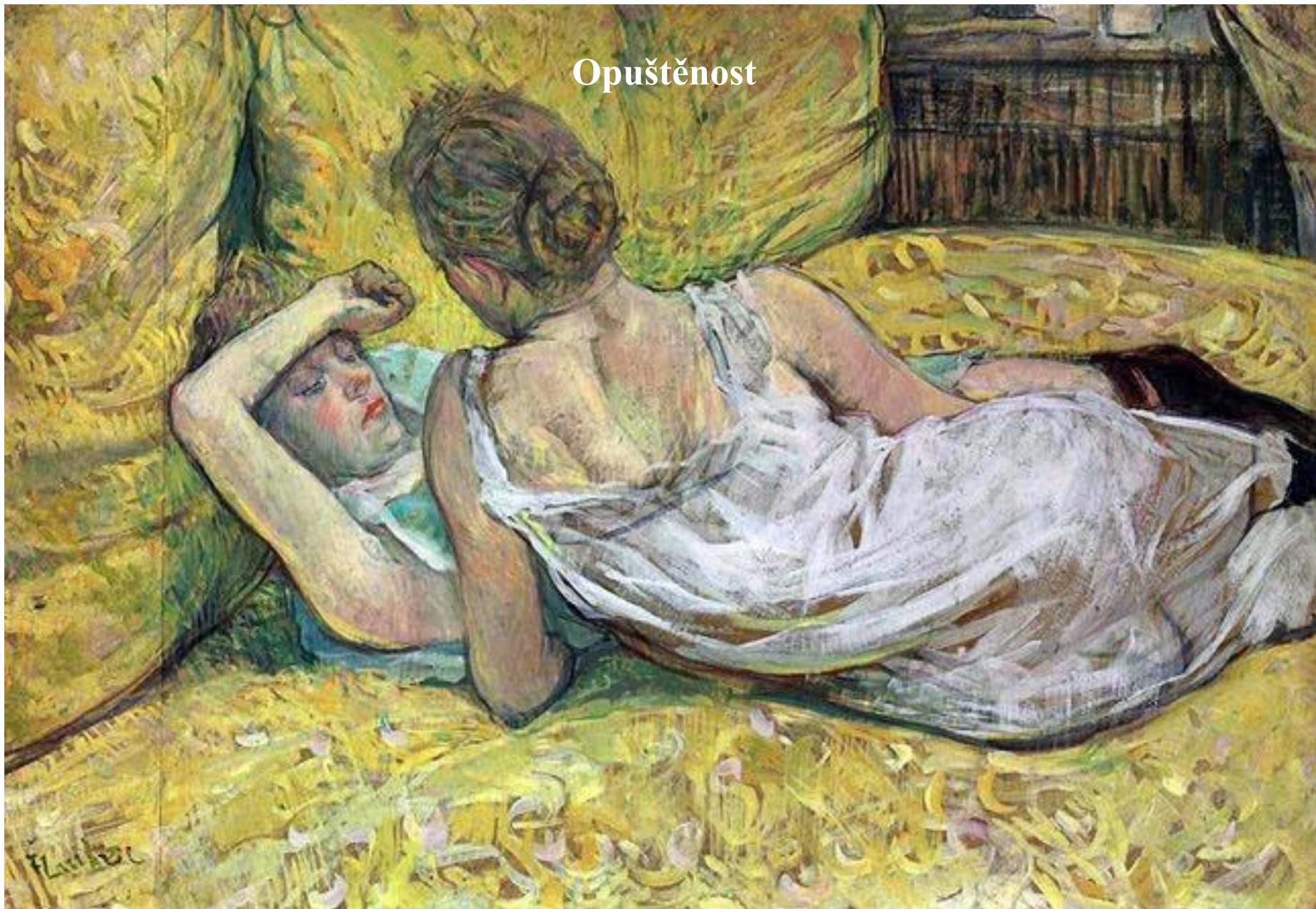
TOUS LES SOIRS
MOULIN ROUGE
les Mercredis et Samedis
BAL MASQUE
H. Courton

Moulin Rouge – Le Goulue

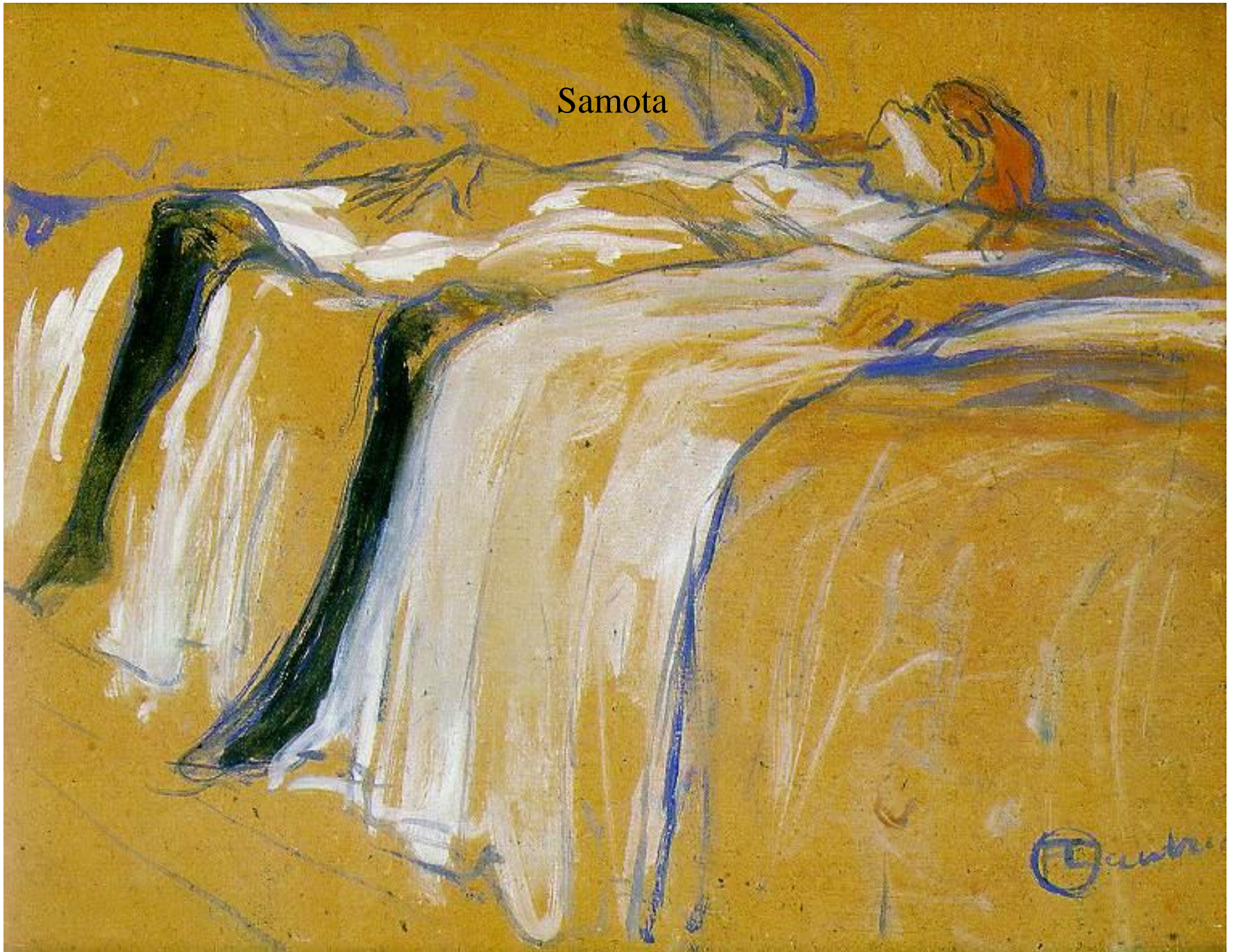
V Moulin Rouge

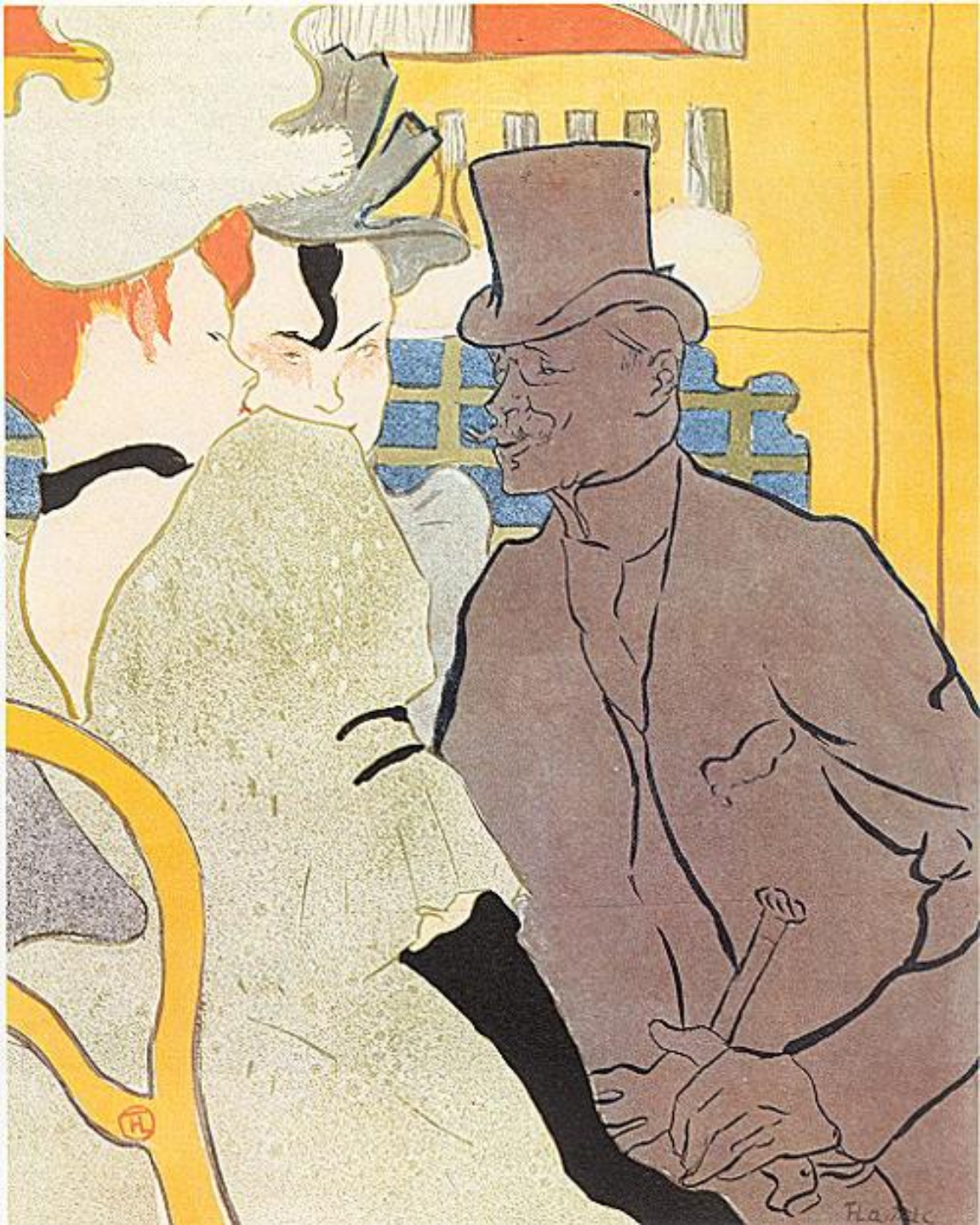

Opuštěnost

Samota

Angličan v Moulin Rouge

Konec

Zdroje:

Postimpresionismus – Luděk Novák

Encyklopedie Světové dějiny umění – Chatelet, Groslier

Dějiny umění – José Pijoan

P.Cézanne – Joana Torres

Mistři světového malířství – Impresionismus – Ricketts

Kapitoly z dějin výtvarného umění – Prokop

www.artmuseum.cz

www.artchive.com